

«7/24.tm»:  
«Türkmenistan  
Sport» halkara  
žurnalynyň  
elektron  
goşundysy

№ 41 (228)  
07.10.2024



«TÜRKMENISTAN  
SPORT» HALKARA  
ŽURNALYNYŇ NOBATDAKY  
SANY OKYJYLARA GOWUŞDY



# ARKADAG ŞÄHERİNDE HALK MASLAHATYNYŇ MEJLISINIŇ JEMLERINE WE ÄHMIÝETINE BAGYŞLANAN MASLAHAT GEÇIRILDI



Arkadag şäheriniň häkimliginde «Halk Maslahatynyň taryhy mejlisi we Milli Liderimiziň ylhamy — döwletliligiň dabaralanmasy» atly maslahat geçirildi. Bu maslahat ata Watanymyzyň beýik Garaşsyzlygynyň 33 ýyllygynyň öňünynda paýtagtymyзда Gahryman Arkadagymyzyň başlyklyk etmeginde we hormatly Prezidentimiziň gatnaşmagynda uly üstünliklere beslenip geçen Halk Maslahatynyň nobatdaky mejlisiniň jemlerine hem-de olaryň ähmiýetini wagyz etmäge bagyşlandy.

Maslahatda çykyş edenler, ilki bilen, Garaşsyzlyk baýramçylygymyzyň yzysüre 1-nji oktýabrda ýurdumyza Ýaşulula-

ryň halkara gününüň belenilýändigini nygtap, bu ajaýyp sene bilen Türkmenistanyň Hormatly il ýaşulusy Gahryman Arkadagymyzy hem-de ýurdumyzyň ýaşulularyny tüýs ýürekden gutladylar we iň ýagşy arzuwlaryny beýan etdiler. Şeýle hem çykyş edenler Halk Maslahatynyň mejlisinde hormatly Prezidentimiziň «2025-nji — Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýylyny geçirmek boýunça çäreler hakynda» kabul eden Permanyň hem Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň mejlisinde beýan edilen Türkmenistanyň hemişelik Bitaraplygynyň 30 ýyllyk baýramçylygynyň we 2025-nji — Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýylynyň ähmiýetli aýratynlyklaryndan ugur alyp, bu babatda kesgitlenen wezipeleri durmuşa geçirmäge gönükdirilendigini nygtadylar.

Maslahatyň çäklerinde sergi hem ýaýbaňlandyrylyp, onda Gahryman Arkadagymyzyň kitaplaryna hem-de akyldar şahyrymyz Magtymguly Pyragynyň çapdan çykan goşgular ýygyndylaryna uly orun berlipdir. Şeýle-de, sergide Arkadag şäheriniň belent üstünliklerini we mynasyp bolan halkara güwänmalaryny görkezýän gymmatlyklar, şol sanda ýakynda Koreýa Respublikasynda geçirilen «akylyly» şäherleriň «World Smart City Expo» atly Bütindünýä sergisinde Arkadag şäheriniň mynasyp bolan baýraklary goýlupdyr.

[www.tdh.gov.tm](http://www.tdh.gov.tm)

## BEDENTERBIÝE WE SPORT

TKA-nyň Bereket etrap birleşmesiniň hem-de Bereket etrabynyň bedenterbiýe we sport bölüminiň bilelikde guramagynda Bereket etrabynyň orta mekdep okuwçylarynyň arasynda futbol boýunça ýaryş geçirildi. Çekeleşikli geçen ýaryşyň netijesinde I orny Bereket etrabynyň 15-njy orta mekdebiňiň, II orny 3-nji orta mekdebiňiň, III-nji orny 17-nji orta mekdebiňiň futbol toparlary eýelemegi başardylar. Bereket etrabynyň bedenterbiýe we sport bölüminiň garamagyndaky sport mekdebinde zähmet çekýän tälimçi-mugallymlar we tehnik işgärleriň arasynda sportuň şaşka görnüşini boýunça bäsleşik geçirildi. Gyzgalaňly geçen ýaryşlaryň netijesinde baýrakly orunlara mynasyp bolanlar TKA-nyň Bereket etrap birleşmesiniň ýadygärlik sowgatlary, Bereket etrabynyň bedenterbiýe we sport bölüminiň Hormat hatlary bilen sylaglandylar.

**Alik NEDIRHANOW,**

**Bereket etrabynyň bedenterbiýe we sport bölüminiň garamagyndaky sport mekdebiňiň usulyýetçisi.**

Daşoguz welaýatynyň Saparmyrat Türkmenbaşy etrabynyň 1-nji sport mekdebinde 2010-2011-nji ýyllarda doglan oglanlaryň arasynda woleýbol boýunça mekdebiň açyk birinjiligini almak ugrunda ýaryş guraldy. Oňa etrabynyň sport mekdeplerinden türgenler gatnaşdylar. Ýaryş 12 toparnyň arasynda guraldy. Oňa etrabynyň jemgyýetçilik guramalarynyň wekilleri hem gatnaşdylar. 1-nji orna etrabynyň 3-nji sport mekdebi mynasyp boldy. Ýeňijilere jemgyýetçilik guramalaryň sowgatlary we 1-nji sport mekdebiňiň Hormat hatlary gowşuryldy.

**Akmyrat SARYÝEW,**

**Saparmyrat Türkmenbaşy etrabynyň 1-nji sport mekdebiňiň instruktory-usulyýetçisi.**

Dänew etrabynyň 1-nji sport mekdebinde «Sagdyn durmuş — bagtyýarlyk döwrüniň esasy ýörelgesi» atly şygara astynda sportuň dürli görnüşleri boýunça bäsleşikler geçirildi. Bäsleşikde türgenler öz ukyp-başaryklaryny ussatlyk bilen açyp görkezdiler. Onda aýratyn tapawutlanyp ýeňiji bolan ýaşlara TMYG-niň Dänew etrap Geňeşi tarapyndan Hormat hatlary gowşuryldy.

«7/24.tm»

## OLIMPIADA-2028

2028-nji ýylda Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň Los-Anjeles şäherinde geçiriljek XXXIV tomusky Olimpiýa hem-de XVIII tomusky Paralimpiýa oýunlaryna Türkmenistanyň milli ýygyny toparlaryny taýýarlamak we olaryň gatnaşmagyny üpjün etmek maksady bilen, Türkmenistanyň Prezidenti Karara gol çekdi.

Resminama laýyklykda, XXXIV tomusky Olimpiýa we XVIII tomusky Paralimpiýa oýunlaryna Türkmenistanyň milli ýygyny toparlaryny taýýarlamak boýunça guramaçylyk topary döredildi hem-de onuň düzümi tassyklanyldy.

## ОЛИМПИАДА-2028

В целях подготовки и обеспечения участия национальных сборных команд Туркменистана в XXXIV летних Олимпийских и XVIII летних Паралимпийских играх, которые пройдут в городе Лос-Анджелес Соединённых Штатов Америки в 2028 году, Президент Туркменистана подписал Постановление.

В соответствии с документом создан Организационный комитет по подготовке национальных сборных команд Туркменистана к XXXIV летним Олимпийским и XVIII летним Паралимпийским играм, которые пройдут в городе Лос-Анджелес Соединённых Штатов Америки в 2028 году, и утверждён его состав.



# GURBANGULY BERDIMUHAMEDOW TÜRKMENISTAN — PARAHATÇYLYGYŇ WE YNANYŞMAGYŇ WATANY

Parahatlyk geljege iň mukaddes mirasdyr,  
Ömürleriň manysy söýgi, mähir, yhlasdyr,  
Adamzadyň arzuwy abatlyga telwasdyr!  
Külli ynsan hakyna belent maksat tutany —  
Türkmenistan — parahatlyk, ynanyşmak Watany!

Hoşniýetli dost ili — biziň eziz ilimiz,  
Bitaraplyk, doganlyk — saýlan aýdyň ýolumyz!  
Bitewüdir asman-Ýer, bitewi ykbalymyz,  
Asman-Zemin hakyna belent maksat tutany —  
Türkmenistan — parahatlyk, ynanyşmak Watany!

Sütünleri söýgüden, bir mizemez binadyr,  
Çagalaryň gülküsi iň ajaýyp senadyr.  
Bir-biregi sarpalap ýaşamaly dünýädir!  
Jümle-jahan hakyna belent maksat tutany —  
Türkmenistan — parahatlyk, ynanyşmak Watany!

Goý, ýürekler bir bolup, baky gül açsyn dünýä!  
Maksatlar myrat tapyp, bagta ulaşsyn dünýä!  
Ýurdumda adamzada beýik geljek görünýär,  
Ak günleriň hakyna belent maksat tutany —  
Türkmenistan — parahatlyk, ynanyşmak Watany!

Mäkäm bolsun halklaryň dost-doganlyk köprüsi,  
Ýazylsyn, giň ýazylsyn agzybirlik suprasy,  
Tämiz niýet, ýagşy päl — budur dünýäň gudraty,  
Giň dünýäniň hakyna belent maksat tutany —  
Türkmenistan — parahatlyk, ynanyşmak Watany!

Ak guşlar ganat ýaýyp bezeg bersin asmana,  
Dostluk bagy boý alsyn, dünýä dolsun bossana,  
Getirýär ähli ýollar bu gün Türkmenistana,  
Adamzadyň hakyna belent maksat tutany —  
**GARAŞSYZ, BAKY BITARAP TÜRKMENISTAN —  
BÜTIN DÜNÝÄNIŇ HALKARA PARAHATÇYLYK  
WE YNANYŞMAK WATANY!**

## HEPDÄNIŇ HABARLARY

☑ 30.09.2024 ý. Türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gurbanguly Berdimuhamedow Hytaý Halk Respublikasynyň Başlygy Si Szinpine we ýurduň ähli halkyna Hytaý Halk Respublikasynyň jar edilen güni mynasybetli tüüs ýürekden gutlaglaryny hem-de iň gowý arzuwlaryny iberdi.

☑ 30.09.2024 ý. Hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow Türkmenistanyň halkynyň we Hökümetiniň adyndan, şeýle-de hut öz adyndan Hytaý Halk Respublikasynyň Başlygy Si Szinpine we Döwlet Geňeşiniň Premýeri Li Sýana hem-de ýurduň dostlukly halkyna Hytaý Halk Respublikasynyň jar edilen güni mynasybetli tüüs ýürekden gutlaglaryny, iň gowý arzuwlaryny iberdi.

☑ 30.09.2024 ý. Hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary T.Atahallyýewiň hem-de welaýatlaryň häkimleriniň gatnaşmagynda sanly ulgam arkaly iş maslahatyny geçirdi.

☑ 02.10.2024 ý. Hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow Türkmenistanyň halkynyň we Hökümetiniň adyndan jenap Sigeru Isiba Ýaponiýanyň Premýer-ministri wezipesine girişmegi mynasybetli gutlaglaryny iberdi.

☑ 02.09.2024 ý. Hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow Germaniýa Federatiw Respublikasynyň Federal Prezidenti Frank-Walter Ştaýnmaýere, Federal Kansleri Olaf Şolsa we ýurduň ähli halkyna German bitewüliginiň güni mynasybetli tüüs ýürekden gutlaglaryny, iň gowý arzuwlaryny iberdi.

☑ 03.09.2024 ý. Hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow Ýewropa Bileleşiginiň halkara hyzmatdaşlyk boýunça Ýewropa komissary hanym Ýutta Urpilaýneni kabul etdi.

☑ 03.09.2024 ý. Türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gurbanguly Berdimuhamedowyň başlyklyk etmeginde halk häkimiýetiniň ýokary wekilçilikli edarasynyň Prezidiumynyň mejlisi geçirildi.

☑ 04.09.2024 ý. Hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow sanly ulgam arkaly Ministrler Kabinetiniň nobatdaky mejlisini geçirdi. Onda şu ýylyň dokuz aýynda ykdysadyýetimiziň pudaklarynda alnyp barlan işleriň jemleri jemlenildi hem-de öňde durýan wezipeler kesgittenildi.

[www.tdh.gov.tm](http://www.tdh.gov.tm)

# ЗАСЕДАНИЕ ХАЛК МАСЛАХАТЫ ТУРКМЕНИСТАНА

✓ В Ашхабаде состоялось очередное заседание Халк Маслахаты Туркменистана под председательством Национального лидера туркменского народа, Председателя Халк Маслахаты Гурбангулы Бердымухамедова.

На обсуждение общенационального форума были вынесены важнейшие вопросы государственной жизни. Участие в заседании высшего представительного органа страны приняли представители всех слоев общества и разных поколений – от студенческой молодежи до почтенных старейшин.

Выступая на заседании Халк Маслахаты, Национальный Лидер туркменского народа Гурбангулы Бердымухамедов отметил, что коренные преобразования, проводимые в стране, отличаются масштабностью и новаторством и охватывают все сферы государственной и общественной жизни. Государство служит человеку, а человек – государству во имя благополучия, счастья, процветания, что является наглядным подтверждением торжества осуществляемой деятельности на основе доктрины «Государство – для человека!»

Говоря об успешности реализуемых программ социально-экономического развития Туркменистана, а также о наращивании экономической мощи, укреплении международного авторитета страны, улучшении социально-бытовых условий жизни народа, Председатель Халк Маслахаты выразил твердую уверенность в том, что год, проходящий под девизом «Кладезь разума Махтумкули Фраги», войдет в историю как год, ознаменованный политическими, экономическими, культурными достижениями и знаменательными событиями.

Говоря о достижениях туркменского государства, глава Халк Маслахаты отметил их нацеленность на повышение социально-бытового уровня жизни народа. В числе основ-

ных особенностей экономического развития были обозначены высокий уровень дохода на душу населения, высокая производительность труда во всех отраслях, высокие темпы экономических реформ, высокий уровень человеческого капитала и научно-технических достижений, конкурентоспособность на мировом рынке.

Была подчеркнута важность укрепления позиции города Аркадага как международного центра науки и образования, создания здесь международного научно-исследовательского центра по популяризации и изучению древней, средневековой, новой и новейшей истории Туркменистана, археологических, архитектурных памятников.

Касаясь преобразований в отраслях экономики, содействующих улучшению занятости населения, Гурбангулы Бердымухамедов отметил целесообразность принятия «Концепции развития рынка труда Туркменистана до 2030 года», призванной стать значимым шагом в расширении сотрудничества в области трудовой занятости с международными организациями, зарубежными странами, в частности, в присоединении к конвенциям Международной организации труда.

Сделав особый акцент на необходимости развития финансового рынка, внедрения новых видов и методов предпринимательства, Национальный Лидер туркменского народа в числе важных задач определил принятие Стратегии развития финансового рынка до 2030 года и Национальной программы поддержки малого и среднего предпринимательства, что положит начало новому этапу динамичного развития страны.

**Мейлис НУРСАХЕДОВ,**  
преподаватель ТСХУ имени С.А.Ниязова.

## DÖWLETI TUTUMLARA BADALGA

✓ Döwlet berkararlygymyzyň şanly senesiniň uludan dabaralandyrylýan günlerinde geçirilen Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň mejlisi «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýylynyň şanly taryhyna altyn harplar bilen ýazylan wakalaryň biri boldy. Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň bu mejlisi halkymyzyň agzybirlik, bitewülik, parahatçylyk we ynsanperwerlik ýörelgelerine ugrarly bolup, oňyn özgertmeleriň, täzelenişiniň ýolundan ynamly öňe barýandygynyň aýdyň nyşanyna öwrüldi.

Häzirkiji ajaýyp döwrümizde güneşli Diýarymyz beýik ösüşlere eýe bolýar, belent maksatlar rowaçlanýar, döwletimizi mundan beýläk-de ählitaraplaýyn ösdürmek boýunça maksatnamalaýyn işler durmuşa geçirilýär. Berkarar Watanymyzy durmuş-ykdysady taýdan täze ösüşlere ýetirmekde, ilatyň gündelik zerurlygyny üpjün etmekde netijeli işler alnyp barýlýar. Gahryman Arkadagymyzyň döwletlilik ýoluny dowam

edýän Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň tagallasy bilen ýurdumyz bedew batly ösüşler bilen ynamly öňe barýar.

Hormatly Prezidentimiziň döwletli maslahatda eden taryhy çykyşynda: «Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe biziň ýolumyz bagtyýarlygyň, berkararlygynyň ýoludyr. Geçmişimizi, şu günümüzizi we geljeginizi berk baglanyşdyryp, biz mundan beýläk-de bu ýol bilen ynamly öňe gideris» diýip, agzybirlikde, bitewülikde ýurdumyzy ösdürmek boýunça Gahryman Arkadagymyzyň başyny başlan döwletlilik ýolunyň ynamly dowam etdiriljekdigi baradaky sözleri ildeşlerimiziň ýürek sözi bolup ýaňlandy.

Mukaddes Garaşsyzlygymyzyň şanly baýramynyň hormatyna geçirilen Türkmenistanyň Halk Maslahaty jemgyýetimiziň syýasy durmuşynda möhüm waka öwrüldi, halkymyzyň agzybirliğini hem-de jebisligini aýdyň dabaralandyrdy. Häzirkiji wagtda şu möhüm waka mynasybetli wagyz-ne-

sihat çäreleri giň gerimde ýaýbaňlandyrylýar. Biz — Türkmenistanyň Magtymguly adyndaky Ýaşlar guramasynyň Görogly etrap Geňeşiniň işgärleri we işjeň agzalary bolup, döwletli maslahatdan, onda Gahryman Arkadagymyzyň we Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň eden taryhy çykyşlaryndan gelip çykýan wezipeleri ilatyň arasynda wagyz-nesihat etmekde tagallalarymyzy gaýgyrmarys.

Berkarar Watanymyzyň şan-şöhretiniň has-da arşa götermekde, halkymyzyň baky bagtyýarlygynyň goýnunda ýaşadýan we halkymyzy galkyndyrmakda buýsanja mynasyp işleri durmuşa geçirýän Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, ömürleri uzak, belent başlary aman bolsun, döwletli tutumlary rowaçlyga beslensin!

**Altyn ATAKOWA,**  
TMÝG-niň Daşoguz welaýatynyň  
Görogly etrap Geňeşiniň bölüm müdiri.

# TARYHY PURSATLARA ŞAÝAT BOLUNDY

✓ Maslahat köşgünde Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gurbanguly Berdimuhamedowyň başlyklyk etmeginde Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň nobatdaky mejlisi geçirildi. Umumymilli forumyň gün tertibine halkymyzyň bagtyýar we abadan durmuşynyň üpjün etmäge, ýurdumyzyň mundan beýläk-de ösüş hem rowaçlyk ýoly bilen üstünlikli öňe gitmegine gönükdirilen möhüm meseleler girizildi.

Gahryman Arkadagymyz ýygnananlary we ýurdumyzyň ähli halkyny Watanymyzyň beýik Garaşsyzlygynyň 33 ýyllık baýramy bilen tüýs ýürekden gutlady hem-de hemmelere berk jan saglyk, merdana türkmen halkyna gülläp ösüş, bagtyýarlyk arzuw edip, forumyň wekilleriniň mejlisiň gün tertibi, serediljek soraglar bilen tanyşmaga mümkinçilik alandyklaryny belledi.

Gahryman Arkadagymyz ýurdumyzyň ýokary wekilçilikli edarasynyň işi barada aýdyp, Türkmenistanyň Halk Maslahaty-



nyň döwlet ähmiýetli meseleleri çözmäge, halkymyzyň agzybirligini hem-de jebisligini has-da berkitmäge ýakyndan gatnaşýandygyny, Garaşsyz, hemişelik Bitarap döwletimiziň hemmetaraplaýyn ösmegine ýardam bermek boýunça degişli işleri durmuşa geçirýändigini nygtady.

Halk demokratiýasynyň bu kadasy ýurdumyzyň jemgyýetçilik-syýasy durmuşynda mynasyp orný eýeleýär. Raýatla-

rymyzyň watansöýüjiligi, häkimiýet bilen halkyň mizemez bitewüligi bolsa döwlet durmuşynyň binýady, kämil jemgyýetçilik gatnaşyklarynyň esasy bolup durýar. Şoňa görä-de, ýurdumyza häkimiýet bilen halkyň, döwlet bilen jemgyýetiň arabağlanyşygyny has-da pugtalandyrmak babatda tagalla edilýär diýip, Gahryman Arkadagymyz çykyş etdi we bu ugurda Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň ýanynda döredilen Ýaşulular geňeşiniň işine uly ähmiýet berilýändigine ünsi çekdi.

Türkmen halkynyň Milli Lideri mejlise gatnaşyjylara jemleýji söz bilen üzlenip, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň mejlisinde örän möhüm soraglaryň ara alnyp maslahatlaşylandygyny hem-de Prezident Maksatnamasyna laýyklykda, geljekde öňde durýan wezipeleriň kesgitlenendigini belledi.

**Ogulmaral ANNAMUHAMEDOWA,**  
**S.A Nyýazow adyndaky Türkmen oba hojalyk uniwersitetiniň talyby.**

## SAGLYK — DILIMIZIŇ SENASY

✓ «Bar zadýň sakasy saglyk» diýýän halkymyz durmuşyň özeni, bagtyň owal özi, bedeniň abatlygy hökmünde baş saglygyny herki zatdan ileri goýýar. Sagdyn ýymtlenmek, şahsy gigiyena kadalaryny berjaý etmek, yzygiderli sport bilen meşgullanmak beden saglygymyzyň gözbaşydyr. Saglyk jemgyýetimiziň ählumumy gymmatlygy hasaplanýlar.

Gahryman Arkadagymyzyň halkymyza peşgeş beren «Türkmeniň döwletlilik ýörelgesi» kitabynyň bir bölümini «Saglyk — abatlyk» diýip atlandyrylar. Bölümde «Sport — saglyk, rowaçlyk. Bular bolsa maksadyň we yhlasyň bitewüleşmeginde hasyl bolýan arzyly maksadymyzdyr» diýen jümleler döwletimiziň öňünde goýýan esasy maksadynyň ilatymyzyň bagtyýarlygyny, jemgyýetimiziň sagdynlygyny üpjün etmäge gönükdirilendigidinden habar berýär.

On iki sünňüniň abatlygyny, maşgala saglygyny göz-guwanjyna öwürän halkymyzda «Giň bolsaň kem bolmaz, saglykdan özge dem bolmaz», «Sag başym — aman başym» ýaly aýtyglar bar. Biz şu ýerde Magtymguly Pyragynyň şyryna ýüzlenmegi makul bildik: «Dertdir bu janyň zilleti, saglyk onuň soltanydyr».

Hormatly Prezidentimiziň alyp barýan «Saglyk» Döwlet maksatnamasy ýurdumyza ýokary derejede amala aşyrylýar. Saglygy goraýyş ulgamynyň esasy ugurlaryny kesgitleýän maksatnamada halkyň saglygyny goramaga gönükdirilen täze çemeleşmeleriň üsti bilen saglygy goraýyş, derman senagaty, lukmançylyk ylymlarynyň iň täze gazananlaryny durmuşa ornaşdyrmak boýunça giň möçberli işler ýola goýulýar.

Alym Arkadagymyzyň ylmy-döredijilik zähmetiniň miwesi bolan «Türkmenistanyň dermanlyk ösümlükleri» atly köpjiltli ensiklopedik kitaby türkmen topragynda bitýän, şypaly dermanlyk ösümlüklerden taýýarlanan melhemlikleri, bejeriji täsirli derman serişdelerini halky-



myza ýetirmekde bahasyna ýetip bolmajak gymmatly gollanma öwrüldi.

Ýaşlar — döwletimiziň geljegi, milletimiziň dowamatydyr. Sport bilen yzygiderli meşgullanmak beden saglygyny berkidýär. Bedeniň hereketjeňligini artdyrmak, bedenterbiýe maşklaryny kadaly ýerine ýetirmek ynsana ruhubelentlik, şähdaçlyk berýär. Şol sebäpli hem Gahryman Arkadagymyzyň, hormatly Prezidentimiziň sporty ösdürmek, sagdyn durmuş ýörelgesini ýaýbaňlandyrmak, ýaşlary sporta höweslendirme, Watanymyzyň sport abraýyny dünýä ýaýmak boýunça alyp barýan beýik işleri bu günki günde giň gerime eýe bolýar. Sagdyn nesli terbiýeläp ýetirdirmek we ýaşlaryň sport başarnygyny kämilleşdirmek sagdyn geljegiň girewi hasaplanýar. Ýaşlaryň gyzklanyp we

höwes edýän islendik sport görnüşini boýunça türgenleşmäge, kämil tälim almaga döwletimizde ähli mümkinçilikler döredilýär. Halkymyzyň sagdyn hem bagtyýar durmuşy üçin bimöçber aladalary edýän, ýurdumyza saglygy goraýyş ulgamyny ösdürmek boýunça yzygiderli işleri ýola goýýan Gahryman Arkadagymyza hem-de hormatly Prezidentimize köp sagbolsun aýdýarys. Goý, Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, ömürleri uzak bolsun, il-ýurt bähbitli işleri hemişe rowaç alsyn.

**Mähri GAÝYPOWA,**  
**Magtymguly adyndaky Türkmen döwlet uniwersitetiniň žurnalistika kafedrasynyň mugallymy.**



# DOSTLARYMYZDAN SOWGAT

✓ Milli senenamamyzyň iň naýbaşy baýramçylygy — Garaşsyzlyk günü tutuş ýurdumyzda giň gerimde bellenenildi. Il-ultumyz bilen birlikde dünýä jemgyýetçiligi hem bu baýramyň şatlygyna goşuldy. Soňky ýyllarda dostlukly döwletlerde iri şäherleriň belent başly binalaryny Türkmenistanyň döwlet Tugunyň ýalkym saçýan şekilinde bezäp, türkmen halkyny milli baýramy bilen gutlamak asylyly däbe öwürüldi. 27-nji sentýabrda bellenen Garaşsyzlygymyzyň 33 ýyllygy mynasybetli bu döp Russiýa Federasiýasynda, Türkiýe Respublikasynda dowam etdirildi.

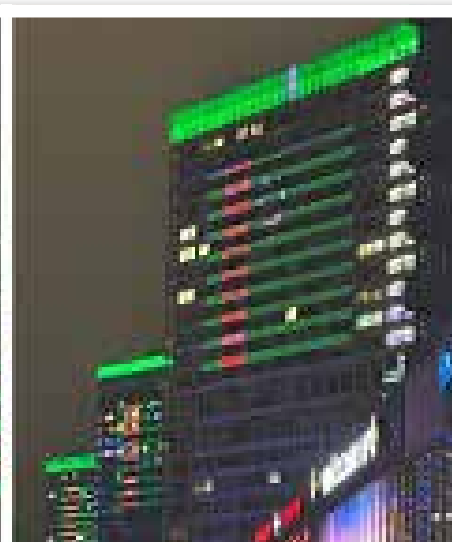
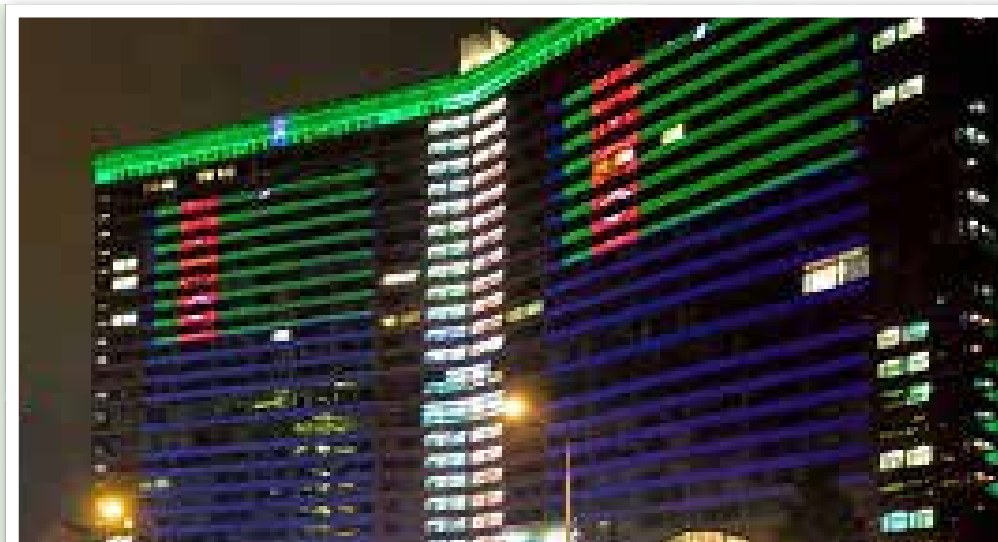
Garaşsyzlygymyzyň şanly toýunyň bellenen gününde Moskwanýň Täze Arbat köçesinde ýerleşýän meşhur «kitap öýüniň» türkmen Baýdagynyň şekilinde şöhle saçmagy arkaly Russiýa Federasiýasynda halkymyzy özboluşly baýramçylyk sowgady bilen gutladylar. Binanyň ýüzündäki al-ýaşyl reňkli çyralar ýarygijä çenli şöhlelenip, türkmen we rus halklarynyň dostlugynyň aýdyň nyşanyna öwürüldi. Moskwa şäher häkimliginiň bu çözgüdi simwoliki mana eýe bolup, Türkmenistanyň hem Russiýa Federasiýasynyň arasyndaky dostluk, hoşniýetli goňsuçylyk, özara düşünişmek, birek-birege hormat goýmak ýörelgelerine esaslan-

ýan strategik hyzmatdaşlyga ygrarlylygy nobatdaky gezek tassyklady.

Doganlyk Türkiýe Respublikasynyň paýtagtynda bolsa birbada iki desga — Türkiýäniň Söwda-senagat edaralarynyň we biržalalarynyň birleşiginiň binasy hem-de «Atakule» diňi Türkmenistanyň döwlet Tugunyň şekilinde bezeldi. Ankaranyň belent başly binalarynda ýalkym saçan ýaşyl Baýdagymyz Türkmenistanyň döwlet özygtyýarlylygynyň nyşany bolup, olary synlantlaryň kalbyna halkymyzyň ýürek ýylysyny ýaýdy.

Ýeri gelende bellesek, 140 metrlik Söwda-senagat edaralarynyň we biržalalarynyň birleşiginiň binasy Türkiýäniň paýtagtynyň iň beýik desgasy, ýurduň möhüm işewürlük merkezi hasaplanýar. 125 metr belentlikden ýalkym saçýan «Atakule» diňi bolsa Ankaranyň syňahatçylarydyr myhmanlary özüne çekýän iň gözəl künjegidir. Şäheriň çar ýanyndan seleňläp görünýän diňiň ýüzünde «Garaşsyzlyk gününü gutly bolsun, Türkmenistan!» diýen ýazgy şekillendirilse, onuň öňündäki uly ekranda ýurdumyzyň üstünliklerinden söz açýan wideoşekiller görkezildi.

**Aýgül RAHYMOWA.**  
žurnalist.



## МОСКВА ОТМЕТИЛА ДЕНЬ НЕЗАВИСИМОСТИ ТУРКМЕНИСТАНА ПРАЗДНИЧНОЙ ИЛЛЮМИНАЦИЕЙ

✓ Вечером 27 сентября, в 33-ю годовщину независимости Туркменистана, высотные здания одного из центральных московских проспектов – Нового Арбата – украсились необычной подсветкой в цветах Государственного флага Туркменистана. Так столица Российской Федерации приветствовала главный государственный праздник Туркменистана.

Решение мэрии Москвы стало важным символическим и содержательным жестом, демонстрирующим приверженность дружбе, добрососедству, взаимопониманию и уважению - определяющим характеристикам отношений стратегического партнерства между Туркменистаном и Российской Федерацией.

Праздничная иллюминация продолжалась с 20.00 московского времени до полуночи.



# СОСТОЯЛАСЬ ЦЕРЕМОНИЯ ВРУЧЕНИЯ ПАСПОРТОВ НОВЫМ ГРАЖДАНАМ ТУРКМЕНИСТАНА

✓ В Государственной миграционной службе состоялась торжественная церемония вручения паспортов лицам, принятым в гражданство Туркменистана. В мероприятии приняли участие представители аккредитованных в Туркменистане международных организаций и иностранных СМИ, отечественных профильных министерств и ведомств.

Гражданами Туркменистана стали 1 тысяча 146 человек, являющиеся представителями 29 национальностей, постоянно проживающие в стране. Кроме того, согласно постановлению Президента Сердара Бердымухамедова, выданы разрешения на проживание в Туркменистане 134 лицам, являющимся гражданами 6 государств и представителями 15 национальностей.

Туркменистан, будучи постоянным членом Международной организации по миграции, вносит весомый вклад в усилия

мирового сообщества, осуществляя проекты и программы в данной области. Присоединившись к основным международно-правовым документам ООН, в числе которых – конвенции «О статусе беженцев», «О статусе апатридов», «О сокращении безгражданства», государство на деле подтверждает приверженность взятым на себя обязательствам.

В ходе торжественной церемонии вручения паспортов лица, принятые в гражданство Туркменистана, выражали слова глубокой признательности президенту Сердару Бердымухамедову, Национальному Лидеру туркменского народа, Председателю Халк Малахаты Гурбангулы Бердымухамедову за огромное внимание, уделяемое решению проблем апатридов, созданию всех условий для их благополучной жизни.

**Арзыгуль ГАРАДЖАЕВА,**  
студентка ТСХУ имени С.А.Ниязова.

## «1000 SÖZ» BÄSLEŞIGI

✓ Jemgyüetçilik guramalarynyň merkezinde Türkmenistanyň Magtymguly adyndaky Ýaşlar guramasynyň Aşgabat şäheriniň Bagtyýarlyk etrap Geňeşiniň hem-de Türkmenistanyň Bedenterbiýe we sport baradaky döwlet komitetiniň «Türkmenistan Sport» halkara žurnalynyň bilelikde uglan eden «1000 söz» atly döredijilik bäsleşiginiň jemi jemlenildi.

Gahryman Arkadagymyzyň we hormatly Prezidentimiziň başda durmagynda Türkmenistan döwletimizde ütilýän belent sepgilere ser salyp, sport ulgamynyň ösüşlerini halk köpçüligine we dünýä jemgyýetçiligine ütirmek maksady bilen geçirilen bäsleşige ýurdumyzyň habar beriş serişdelerinde işleýän žurnalistler, ýaşlar, mugallymlar, talyplar, okuwçylar we döredijilik bilen meşgullanýan watandaşlarymyz gatnaşdylar. Olar öz eserlerinde ýurdumyzyň sport ulgamynyň durnukly ösüşini, sportda ütilýän belent sepgileri, türkmen türgenleriniň, tälimçileriniň gazanýan üstünliklerini, ýurdumyzda belli sungat ussatlarynyň sport durmuşyny açyp görkezipdirler.

«1000 söz» atly döredijilik bäsleşigine gatnaşan işjeň ýaşlar eminler topary tarapyndan tapawutlandyrylyp, olara TMYG-niň Aşgabat şäheriniň Bagtyýarlyk etrap Geňeşiniň gymmat bahaly sowgatlary we Hormat hatlary gowşuryldy.

**Rustem HOJANEPESOW,**  
TMYG-niň Aşgabat şäheriniň Bagtyýarlyk etrap Geňeşiniň ulý buhgalteri.



## GYMMATLY BAÝLYK

✓ Saglyk — bahasyna ütip bolmajak gymmatly baýlyk. Garaşsyz, hemişelik Bitarap ýurdumyzda hormatly Prezidentimiziň baştutanlygynda ynsan saglygyny goramak döwlet syýasatynda ileri tutulýan ugurlaryň birine öwürüldi. Hormatly Prezidentimiziň beýik başlangyçlary bilen halkyň hal-ýagdaýyny mundan beýläk-de gowulandyrmak, ýaşauyş şertlerini has-da ýokarlandyrmak, ruhy we beden saglygyny berkitmek maksady bilen durmuşga geçirilýän işler biziň ýurdumyzda adam baradaky aladanyň ilkinji orunda durýandygyny aýan edýär. Ynsanyň saglygyny goramak, sagdyn durmuş ýörelgesini ornaşdyrmak, sportuň köpçülikleýin häsiýetini gazanmak döwletimizde ileri tutulyp ösdürilýän ugurlaryň biri hasaplanylýar.

Gysga döwrüň içinde eziz Watanymyzda sagluk ulgamynda ägirt ulý işler durmuşga geçirildi. Gözel paýtagtymyzda we welaýatlarda häzirkä zaman lukmançylyk enjamlary oturdylan, dünýä üňülerine laýyk gelýän hassahanalar, saglyk öýleri, sport toplumlary, sport mekdepleri ulanylmaga berildi. Ýurdumyzda sport toplumlarynyň, stadionlaryň gurlup berilmegi ýaşlaryň sagdyn durmuş ýörelgesiniň durmuşga berk ornaşmagyna oňyn täsirini ütitýär.

Her ýyl Saglygy goraýuş we derman senagaty işgärleriniň günü ýurdumyzda ulý dabara bilen belenilip geçilýär. Milli senenamamyzda orun alan bu baýram mynasybetli etrap hassahanasynda zähmet çekýän lukmanlaryň, saglygy goraýuş iş-

gärleriniň we jemgyýetçilik guramalarynyň wekilleriniň gatnaşmagynda baýramçylyk duşuşygy geçirildi. Dabaranýň dowamynda hassahananyň baş lukmany A.Çaryýew, Kärdeşler arkalaşyklarynyň Dänew etrap birleşiginiň hünärmeni M.Ýaňybaýew, etrap hassahanasynyň ilkinji Ýaşlar guramasynyň başlygy B.Çaryýew dagylar çykyş etdiler. Olar Gahryman Arkadagymyza, Arkadagly Gahryman Serdarymyza iletýän saglygyny goramakda amala aşyrylan beýik işleri üçin alkyş aýtdylar.

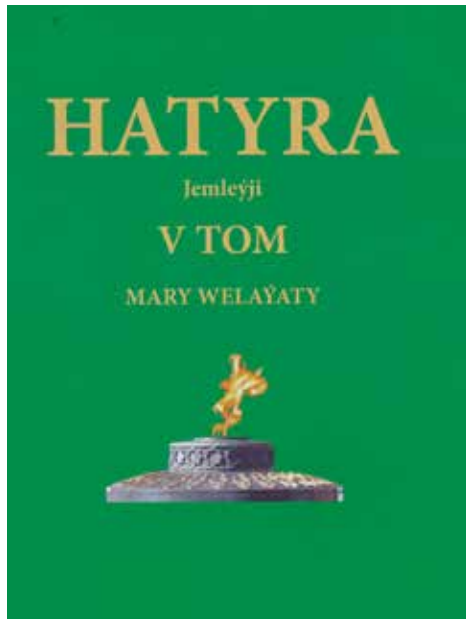
**Maýa BEŞIMOWA,**  
TMYG-niň Dänew etrap Geňeşiniň guramaçylyk bölüminiň esasy hünärmeni.

# «HATYRA» KITABYNYŇ TÄZE NEŞIRINIŇ V JILDI

✓ «Hatyra» kitabyň jemleýji, başynjy jildiniň täze neşiri 1941 — 1945-nji ýyllaryň Beýik Watançylyk urşunda wepat bolan, şeýle-de dereksiz ýiten esgerleriň ýagty ýadygärligine bagyşlanýar.

Täze neşir hormatly Prezidentimiziň Beýik Watançylyk urşunda gazanylan Ýeňşiň 79 ýyllygy mynasybetli türkmen halkyna Gutlagy bilen açylýar. Döwlet Baştutanymyzyň Gutlagynda belenlişi ýaly, 1 müň 418 güne çeken bu gazaply urşuň ilkinji günlerinde watandaşlarymyzyň münlerçesi fronta meýletin gidip, aldymberdimli söweş meýdanlarynda doganlyk halklar bilen birlikde jebisleşip, edermenligiň, gaýduwsyzlygyň belent nusgasyny görkezdiler. Merdana pederlerimiziň söweşeň edermenligi, gaýduwsyzlygy hakyndaky şöhratly ýatlamalar, ildeşlerimiziň zähmet üstünlikleri Watanymyzyň taryhyna altyn harplar bilen ebedi ýazyldy.

«Hatyra» kitabyň başynjy jildinde Mary welaýatyndan bolan esgerler hatyralanýar. Girişde buýsanç, ar-namys, Watanyň azatlygy ugrundaky gahrymançylykly söweşler barada gürrüň berilýär. Maglumatlara görä, Beýik Wa-



tançylyk urşy ýyllarynda Mary welaýatyndan 21 müň 300-e golaý adam wepat boldy we dereksiz ýitdi. Kitapda dereksiz ýiten, söweş meýdanlarynda gahrymanlarça wepat bolan, agyr ýaralanyp aradan çykan hem-de mähriban ojagyna gaýdyp

gelmedik merdana esgerleriň sanawy elipbiý tertibinde ýerleşdirilipdir. Neşirde taryhy çeşmelerden alnan maglumatlar, dürli mazmundaky hatlar, esgerleriň suratlary, uruş ýyllarynda metbugat sahypalarynda çap edilen habarlar, Mary welaýatynyň çäklerinde Watan goragçylarynyň hatyrasyna dikilen ýadygärlikleriň suratlary hem bar.

Ýurdumyzda gazaply uruşda gazanylan Ýeňşiň ähmiýetini, parahat we abadan durmuş üçin janyňy orta goýan watandaşlarymyzyň edermenliklerini häzirkiki nesillere düşündirmek hem-de geljek nesillere ýetirmek boýunça ulý işler alnyp barylýar. Bu işde taryhy maglumatlary toplamaga, olaryň üstünde işlemäge, «Hatyra» kitabyň döretmäge işjeň gatnaşan arhiw işgärleriniň hem mynasyp goşandy bar.

«Hatyra» kitabyň jemleýji jildi Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň ýanyndaky Baş arhiw müdirliginiň çapa taýýarlama-gynda, Türkmen döwlet neşirýat gullugy tarapyndan ýokary çap usulynda neşir edildi. Ol giň okyjylar köpçüligine niýetlenýär.

[www.tdh.gov.tm](http://www.tdh.gov.tm)

## MAGTYMGULY GRUZIN DILINDE

✓ Magtymguly Pyragynyň goşgulary dünýä dillerine terjime edilip, dostlukly halklar bilen hyzmatdaşlygymyzy berkitmäge goşant goşýar. Golaýda beýik akyldaryň gruzin dilindäki goşgular ýygyny okyjylara ýetirildi. Onuň tanyşdyrylyş dabarasyny Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutynda geçirdi. Bu barada «www.mfa.gov.tm» saýtynda habar berildi.

Çärä Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň, Türkmenistanda işleýän diplomatik wekilhanalarynyň we halkara guramalarynyň wekilleri, edebiýatşynaslar, alymlar, žurnalistler, institutyň professor-mugallymlary we talyplary, şeýle-de habar beriş serişdeleriniň wekilleri gatnaşdylar.

Tanyşdyrylyş dabarasyna çykyş edenler beýik şahyryň we akyldaryň döredijilik mirasynyň bahasyna ýetip bolmajak milli baýlykdygyny we dünýä medeniýetiniň hazynasynyň aýrylmaz bölegidigini nygtadylar. Şahyryň şygurlary adamlaryň kalbynyň töründen orun alýar. Çünki olarda bütin adamzadyň ütgewsiz gymmatlyklary — Watana bolan söýgi, ynsanperwerlik, parahatçylyk söýüjilik, dost-doganlyga, döredijilige çagyryş çuňňur beýan edilýär.

Tanyşdyrylyş dabarasyna çykyş eden Gruzıýanyň Türkmenistandaky Adatdan daşary we Dolý ygtyýarly İlçisi Konstantin Sabiaşwili täze neşiriň türkmen-gruzin medeni-ynsanperwer gatnaşyklaryny pugtalandyrmakdaky ähmiýetini nygtady. Dabaranıň barşynda Gruzıýanyň ýazyjylarynyň, alymlarynyň we jemgyýetçilik işgärleriniň wideo aragatnaşyk arkaly çykyşlary diňlenildi. Belenlişi ýaly, Magtymgulynyň goşgularynyň gruzin diline terjime edilmegi Türkmenistan bilen Gruzıýanyň arasyndaky hyzmatdaşlygyň ýene bir aýdyň mysalydyr.

Çärä gatnaşyjylar şahyryň garaýyşlarynyň beýleki halklara hormat goýmak, hoşniýetli goňsuçylyk ýörelgelerine, demokratiýa ygrarlylyga esaslanýandygyny bellediler. Bu ýörelgeler Türkmenistanyň Bitaraplygynyň mazmununy emele getirýär. Dabaranıň ahyrynda oňa gatnaşyjylar täze neşiriň üsti bilen gruzin dilli okyjylaryň Magtymguly Pyragynyň edebi döredijiligi bilen has ýakyndan tanyşmaga mümkinçilik alandyklaryna ynam bildirdiler.

**Muhammet BÄŞIMOW,  
S.A Nyýazow adyndaky Türkmen oba  
hojalyk uniwersitetiniň talyby.**



Surata düşüren  
Erkin APBAÝEW.



## HALKYŇ HAKYDASY BAKYDYR

✓ Garaşsyzlygyň gazanylmagy bilen türkmen halkyna gadymy döp-dessurlarymyza, ruhy-ahlak gymmatlyklarymyza dolanyp gelmäge giň mümkinçilik açyldy. Gahryman Arkadagymyztň ähli babatdaky başlangyçlaryny döredijilikli dowam etdirýän hormatly Prezidentimiziň baştutanlygynda Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe şeýle mümkinçilik has-da gerim aldy. Ata Watanymyzyň azatlygyny goran merdana ata-babalarymyzyň görkezen gahrymançylygy, agyr günlerde türkmen halkynyň kynçylygy ýeňip geçmekde agzybirligi, jebisligi we merdanalygy halkymyzyň hakydasyna baky ýaşaýar.

Geçen ýyllarda bolşy ýaly, ýurdumyzyň ähli künjeginde Hatyra günü bellenenilip geçildi. 1948-nji ýulyň 5-nji oktýabryndan 6-njy oktýabryna geçilen gije bolan ýertitremesi Aşgabat we onuň etegindäki obalary bü-

tinleý weýran edendigi sebäpli türkmen halkynyň başyna agyr külpet düşdi. Ýüzlerçe müň adam wepat bolup, türkmen ili gamly günde galdy. Ýöne merdana halkymyz bu tebigy betbagtçylygyň öňünde ejizlemän, has jebisleşdi. Mertligiň nusgasyny görkezip, bu betbagtçylygyň ýetiren weýrançylygyny dikeltmäge girişdi. Halkymyza mahsus bolan ruhbelentlik bilen birlikde jebislik ähli kynçylyklary hem-de ýitgileriň ýzasyny hemişe ýeňip geçmäge kömek edipdir. Elbetde, adam pidasynyň öwezini hiç zat bilen dolup bolmaýandygy hemmämize äşgär hakykat.

Şu pajygaly wakadan bäri 76 ýyl geç-nem bolsa, onuň salan ýarasyny entägem bitenok. Her ýylda bolşy ýaly, bu ýulyň 6-njy oktýabrynda hem hatyralamak çäreleri ýurdumyzyň ähli ýerinde geçirildi. Haty-ra gününde tebigy betbagtçylykda wepat bolan ildeşlerimiz, Watan goragynda şirin

janlaryny gurban eden gahrymanlar hatyralandy, ruhларыnyň şat bolmagynyň hatyrasyna sadakalar berlip, aňat-töwir okaldy. Hormatly Prezidentimiziň gatnaşmagynda «Halk hakydasy» ýadygärlikler toplumyndaky «Ruhy tagzym», «Milletiň ogullary», «Baky şöhrat» ýadygärliklerine gül çemenleri goýuldy. Türkmen topragynyň merdana ogullary baradaky synmaz hakydanyň nyşany hökmünde «baky ot» ýanyň dur. Hatyralamak çärelerinde merhumlaryň jaýlarynyň jennet bolmagy Beýik Biribardan dileg edildi. Sadakalaryňyz kabul bol-sun, mähriban ildeşler!

**Jumagül HOJAYEWA,**  
**TKA-nyň Daşoguz welaýat**  
**birleşmesiniň pudaklar boýunça**  
**utgaşdyryjysy, Türkmenistanyň**  
**ussat mugallymy.**

## DÄP BOLUP GELÝÄN DESSUR

✓ Türkmen halky özüniň taryhynda bolup geçen pajygaly tebigy heläkçiliklerde wepat bolan ildeşleri, Watan, mähriban toprak ugrunda baş goýan mertleri hemişe hatyralaýar. Garaşsyz döwletimizde, Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe bu ata-baba döp bolup gelýän ýagşy dessurlar has-da rowaçlanyp, merhumlar döwlet derejesinde hatyralanýar.

6-njy oktýabr ýurdumyzda Hatyra günüdür. Bu günde halkymyz paýtagtymyzyň gözəl künjeginde bina edilen «Halk hakydasy», «Baky şöhrat» ýadygärlikler toplumyna baryp, geçen zamanlarda mähriban topragy gorap, başyny goýan mertleri, 1948-nji ýylda bolup geçen Aşgabat ýertitremesinde heläk bolan merhumlary hatyralap, olara gül desselerini goýýar.

1948-nji ýulyň 5-nji oktýabryndan — 6-njy oktýabryna geçilýän gijede elhenç ýertitre mähriban paýtagtymyzy — owadan hem gülläp ösýän Aşgabat şähe-

rimizi hem-de onuň töwereklerini weýran etdi. Raýatlaryň müňlerçesi heläk boldy. Her bir maşgala diýen ýaly öwezini dolduryp bolmajak ýitgileri çekdi. Bu wakadan bäri 76 ýyl geçipdir.

Halkymyz 1941 — 1945-nji ýyllaryň Beýik Watançylyk urşy ýyllarynda hem doganlyk halklar bilen egin deňläp, ýurdumyzy duşmandan goramak ugrunda gahrymanlarça söweşipdi. Gahryman Arkadagymyzyň mähriban atasy, edermen esger, ilhalar ynsan Berdimuhamet Annaýew ýaly gaýratly, ilhalar ogullar söweş meýdanlarynda gahrymanlarça söweşseler, eneler, uýalar, gelinler tylda front üçin halal hem ýadawsyz zähmet çekipdiler. Türkmen gelin-gyzlarynyň «Hemme zat front üçin! Hemme zat Watan üçin!» diýen çagyryşa seslenip, Parahatçylyk gaznasyna tabşyran müňlerçe tonna altyn-kümüş şaý-sepleri atgyr ýaraglara öwrülip, duşmana tarap ot açypdy. Gijeler uklaman ören ellikdir joraplary

esgerleri söweş meýdanlarynyň aldajy sowuklaryndan gorapdy.

Häzirki Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe halkymyz Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň tagallalary bilen asuda, parahat ýurtda agzybiri, jebis, halal zähmet çekip ýaşaýar. 33 ýaşyny bellän Garaşsyz döwletimiziň ösüşlerine mynasyp goşandyny goşýar. Paýtagtymyz Aşgabat ak şähere öwrülip, iri halkara çäreleriniň, maslahatlarynyň, sport bäsleşikleriniň geçirilýän merkezine öwrülýär.

Biz bu eşretli, asuda, abadan durmuşyň sakasynda duran Gahryman Arkadagymyza, Arkadagly Gahryman Serdarymyza uzak ömür, jan saglyk, döwletli başlangyçlarynda uly üstünlikleri arzuw edýäris.

**Kümüş NURYMOWA,**  
**Magtymguly adyndaky Türkmen döwlet**  
**uniwersitetiniň uly mugallymy.**

# ÝÖRELGÄMIZ — SAGDYN DURMUŞ

✓ Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe Gahryman Arkadagymyzyň, hormatly Prezidentimiziň taýsyz tagallalary bilen türkmen halkynyň hal-ýagdaýyny mundan beýläk-de gowulandyrmak, ýaşauýuş şertlerini has-da ýokarlandyrmak, ruhy we beden saglygyny berkitmek maksady bilen durmuşa geçirilýän işler biziň ýurdumyzda adam baradaky aladanyň ilkinji orunda durýandygyny aýan edýär. Döwletimiziň bu ýol-ýörelgäni içeri we daşary syýasatynyň esasy ugry edip almagynyň özboluşly sebäbi bar. Çünki jemgyýetiň sagdynlygy — ýurduň abadançylygy. Diňe sagdyn jemgyýet bilen ösüşleriň, özgerişleriň mekany bolan sarsmaz, synmaz we kuwwatly döwleti berkarar edip bolýar.



Ýaşlar — Watanyň daňanjy. Ýurduň ertirki ykbalý ýaşlaryň elinde. Şonuň üçin ýaşlaryň diňe bir gylmyly-bilimli bolmaklaryny gazanmak bilen çäklenmän, eýsem olary sagdyn ruhly, berk bedenli edip terbiýeläp ýetişdirmek biziň baş maksadymyz bolup durýar.

Biziň eziz Diýarymyz sagdynlygyň we ruhbelentligiň ýurdudyr. Sagdyn durmuş ýörelgesi — munuň özi abadan jemgyýeti berkarar etmegiň esasy şertidir. Şonuň üçin hem bu ýörelgäni durmuşa işjeň ornaşdyrmak üçin jemgyýetçilik guramalary bilen bir hatarda, biziň Ýaşlar guramamyz tarapyndan hem uly tagallalar edilýär.

**Gülbahar BEŞIMOWA,**  
**TMÝG-niň Dänew etrap Geňeşiniň**  
**guramaçylyk bölüminiň esasy hünärmeni.**

## DÖREDIJILIK BÄSLEŞIGI GEÇIRILDI

✓ Türkmenistanyň Magtymguly adyndaky Ýaşlar guramasynyň Daşoguz welaýatynyň Saparmyrat Türkmenbaşy etrap Geňeşi etrap bilim bölümi bilen bilelikde etrabyň 93-nji orta mekdebinde «Tebigaty söýmek — Watany söýmek» atly döredijilik bäsleşigini geçirdi. Okuwçy ýaşlaryň ekologiýa medeniýetini ösdürmek, tebigata söýgüsini artdyrmak, düşüňjelerini döredijiligiň üsti bilen çeper beýan etmegini gazanmak maksady bilen geçirilen döredijilik bäsleşigine etrabyň

çägendäki orta mekdepleriň döredijilik bilen meşgullanýan okuwçylary gatnaşdylar. Bäsleşigiň dowamynda gatnaşýan okuwçylar bäsleşigiň degişli şertine görä, türkmen tebigatynyň ajaýyplyklaryny, her bir paslyň öz aýratyn gözelligini öz düzen şygurlarynyň üsti bilen beýan etdiler. Bäsleşige emnlik edýän emn agzalary ýaş şahyrlaryň şygurlaryny diňläp, degişli belliklerini etdiler, öz maslahatlaryny berip, olara döredijilik äleminde üstünlükler arzuw etdiler.

Bäsleşige gatnaşyjylar ýaşlara okamaga, öwrenmäge, döredijilik bilen meşgullanmaga, öz ukyp-başarnygyňy, zehiniňi açyp görkezmeklige giň mümkinçilikler döredip berýän hormatly Prezidentimize alkyş sözlerini aýtdylar.

**Serwi AMANOWA,**  
**TMÝG-niň Saparmyrat Türkmenbaşy**  
**etrap Geňeşiniň sanly ulgam**  
**boýunça hünärmeni.**

## KÄMIL NESIL — KUWWATLY WATAN

✓ Garaşsyz döwletimiziň bedew batly ösüşlerini mundan beýläk-de dowam etdirmek üçin geljegimiz bolan ýaşlaryň hemmetaraplaýyn ösen, ruhy taýdan sagdyn bolup ýetişmekleri esasy wezipeleriň biridir. Häzirki ajaýyp döwrümizde halkymyzyň uzak taryhyň dowamynda toplan, kämilleşdiren baý durmuş tejribesine, häzirkizaman ylmyň medeniýetiniň gazananlaryna daýanylyp, türkmen ýaşlarynyň bilim, ylym, medeni we ruhy ahlak taýdan sazlaşykly ösmegine giň mümkinçilikler döredilýär. Bu ugurda «Ýaşlar barada döwlet syýasaty hakynda» Türkmenistanyň Kanunynyň rejeleňen görnüşiniň kabul edilmegi döwrümiziň iň möhüm ädimleriniň biridir.

Hormatly Prezidentimiz ýurduň ugtybarly daňanjy hem guwanjy bolan ýaş nesillerimiziň päk terbiýe, döwrebap bilim almagyna aýratyn üns berýär. Giň gözýetimli, ahlak taýdan arassa we ynсанperwer ýaşlary taýýarlamaga we terbiýeläp ýetişdirmäge, ösen bilim ulgamyny halkyň eşretli durmuşda ýaşamagynyň çes-

mesi hasaplaýar. Ýaşlaryň eşretli durmuşda ýaşamagy, sagdyn ösmegi, gowy okamagy, ökde hünärmen bolup ýetişmegi üçin döwletimiz ähli şertleri döredýär.

Ýaşlar eziz Diýarymyzyň halk hojalygynyň ähli pudaklarynda netijeli zähmet çekýärler. Hormatly Prezidentimiziň Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe ösüşlere giň ýol açmagy, bilim ulgamyny has-da kämilleşdirmek ugurunda amala aşyýan netijeli we düýpli işleri geljegimiz bolan ýaşlar baradaky beýik işlerdir. Bu beýik işler «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýylynda durmuşymyzyň bilim ulgamynda-da okgunly ösüşleri gazanmakda örän uly wezipeleri öňde goýýar.

Ýurdumyzda ýaş nesliň döwrebap bilim almagy, olaryň ukyp-başarnyklarynyň ýüze çykmagy üçin bilim edaralarynyň maddy-enjamlaýyn binýady berkidilýär. Mugallymlaryň esasy wezipesi diňe bir öz okadýan dersini öwretmek bilen çäklenmän, okuwçylara türkmen halkyna mahsus bolan häsiýetleri kemala getirmekden, ýagny öz Watanyny,

ene topragyny söýýän, gujur-gaýraty bilen türkmeni dünýä tanadýan ýaşlary terbiýeläp ýetişdirmekden ybaratdyr. Ýaşlarda başarnyklary we endikleri kemala getirmek, ilkinji nobatda, dersi okadýan mugallymyň döredijilikli işine, başarnygyna we ukybyna, bilim derejesiniň ýokary bolmagyna bagly bolup durýar. Hut şonuň üçin hem ýaş nesli döwrebap bilimli edip ýetişdirmek mugallymlaryň paýyna düşýär.

Ata Watanymyza, halkymyza, milli ýörelgelerimize, döp-dessurlarymyza wepaly, bilimini ýokarlandyrmaga, sport bilen meşgullanmaga, hünär öwrenmäge, zähmet çekmäge höwesli, ruhbelent ýaşlary kemala getirmekde uly tagallalary edýän Gahryman Arkadagymyzyň hem-de Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, ömürleri uzak bolsun, il-ýurt bähbitli beýik işleri mundan beýläk-de rowaçlyklara beslensin!

**Gülkamar GANDYMOWA,**  
**Aşgabat maliýe-ykdysady orta**  
**hünär okuw mekdebinin mugallymy.**

# NEWCOMER RUSSIAN BEAR MOVES TO ASHGABAT ZOO

✓ A young brown bear has found a permanent home at the National Museum of Wildlife of Turkmenistan (Ashgabat Zoo). He arrived there from a division of the Moscow Zoo – the Volokolamsk Centre for the Reproduction of Rare Animal Species. The bear was donated to the Ashgabat Zoo by the Eurasian Regional Association of Zoos and Aquariums (EARAZA) in commemoration of the 33rd anniversary of independence of Turkmenistan.

Director General of the Moscow Zoo, EARAZA President Svetlana Akulova said the bear was nicknamed Bublik, but he has changed not only his place of residence, but also his name. In Ashgabat, he is now called beautifully and majestically – Sumbar.

After having experienced natural stress because of the move to a new place of residence, Sumbar is more inclined to vegetarianism now: he refuses meat and fish, preferring apples, nuts and bread crusts soaked in honey. Zookeepers hide food in different places of the enclosure so that the bear can look for it, as animals do in the wild. And so that he will not be bored alone, a girlfriend will soon be sent to him as a donation from the Moscow Zoo - a female brown bear, who has already been named Aidere.

Translated by Bagul SHYHLYEVA,  
a student, S.A. Niyazov Turkmen Agricultural University

## SPORT HABARLARY GYSGA SETIRLERDE

✓ Eziz Diýarymyzyň mukaddes Garaşsyzlygynyň 33 ýyllyk baýramynyň öňüsyrasynda Türkmenistanyň Bedenterbiýe we sport baradaky döwlet komitetiniň garamagyndaky mekdeplerde we desgalarda sportuň dürli görnüşleri boýunça bäsleşikler guraldy. Şeýle ýaryşlaryň biri Türkmenistanyň Bedenterbiýe we sport baradaky döwlet komitetiniň sport mekdebinde geçirilip, suwda ýüzmek bilen meşgullanýan oglan-gyzlar şol ýaryşlarda öz başarnyklaryny görkezdiler.

Sport mekdebinin geçirmeli ýyllyk sport çäreleriniň meýilnamasyna laýyklykda, şanly Garaşsyzlygymyzyň 33 ýyllygy mynasybetli guralan «Güýzki

startlar» atly ýaryşda ady agzalan mekdebe suwda ýüzmek boýunça türgenleş-ýän oglan-gyzlaryň 25-si wekilçilik etdi. Baýramçylyk bäsleşikleriniň jemi boýunça sport mekdebinin türgenleriniň 10-sy 1-nji orny eýeledi. Ýene 7 türgen kümüş medala, 4 türgen hem bürünç medala mynasyp boldular.

**Rawza NABIULLINA,**  
Türkmenistanyň Bedenterbiýe we sport baradaky döwlet komitetiniň sport mekdebinin tälimçi-mugallymy.

✓ «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýylynda Türkmenistanyň Saglygy goraýuş we derman sena-

gaty işgärleriniň günü mynasybetli Türkmenbaşy şäheriniň Köpugurly has-sahanasynyň mejlisler zalynda «Berkarar döwletim şanly, şöhratly sagdyn durmuş bilen gadamlar batly» ady bilen maslahat geçirildi. Milli saglygy goraýuş ulgamynda ýetilen sepgitleriň, gazanylan üstünlikleriň dünýä nusgalykdygy baradaky hakykatlar çykyşlarda joşgunly beýan edildi. Çäräniň ahyrynda saglygy goraýuş işgärleri özlere bildirilýän ynamy ödemek üçin tagallalaryny gaýgymajakdyklaryna ynandyrdylar.

**Agögli AMANOW,**  
TKA-nyň Türkmenbaşy şäher birleşmesiniň baş hasapçysy.

## GARK BOLMUŞ REÝHANA ÇÖLI TÜRKMENIŇ

✓ Türkmen beýik şahsyýetlerini elmydama hormatlap, olary üreğiniň töründe ýaşadýar. Halkyň aňynda baky orun alan ägirtleriň biri hem, şygryrlary bilen at-owazasy dünýä dolan dana şahyr, akyl-dar, filosof Magtymguly Pyragydyr. Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe, «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýylynda Gahryman Arkadagymyzyň başlangyjy bilen, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň taýsyz tagallalary netijesinde akyl-dar şahyryň doglan gününüň 300 ýyllygy mynasybetli geçirilýän dabaralara uly ähmiýet berip, edebi mirasyny öwrenip, ony dünýä jemgyýetçiligine ýaýyyp, geljekki nesillere ýetirmekde giň möçberli işler alnyp barýlýar. Asyrlaryň dowamynda şahyryň goşgularynyň eňeme muşakgatly ýollardan geçip, biziň günlerimize gelip ýetmegi halkymyz tarapyndan Magtymguly Pyraga goýulýan sarpanyň çuňňurdygyna çürt-kesik güwä geçýär.

Dana atamyzyň many-mazmuna ýugrulan her bir sözi ynsan kalbynda ýer alan watançylyk, ynsanperwerlik duýgularyny ösdürýär. Onuň türkmen tebigatyny we haýwanat dünýäsini wasp edýän şygryrlarynyň

sany-sajagy ýokdur. Olara mysal getirip, «Türkmeniň», «Ýeli Gürgeniň», «Hasar dagyndadyr», «Yzlamaýan bolarmy?!» ýaly goşgularyny aýtmak bolar. «Türkmeniň» goşgusynda Diýarymyzyň waspy belentden ýetirilýär:

**Jeýhun bilen Bahry-Hazar arasy,  
Çöl üstünden öser ýeli türkmeniň.  
Gül guncasy, gara gözüm garasy,  
Gara dagdan iner sili türkmeniň.**

ýa-da  
**Hak sylamyş, bardyr onuň saýasy,  
Çyrypnyşar çölünde neri-maýasy,  
Reňbe-reň gül açar ýaşyl ýaýlasý  
Gark bolmuş reýhana çöli türkmeniň.**

— diýmek bilen türkmen sähraşynyň Jeýhun (Amyderýa) derýasy bilen Hazar deňzine çenli uzaýandygyny, asyryndan bolsa, Merkezi Aziýada ýerleşýän iň uly çölleriň biri bolan bereketli Garagum sähraşynyň ýerleşýändigini, onuň her bir jana şypa ot-çöpüni gözünüň garasynda deňeýändigini, şahyryň ilkinji setirlerinde keramatly türkmen topragy-na bolan söýgüsini duýmak bolýar. Onuň ikinji bendinde ýurdumyzyň haýwanat dünýäsiniň baýdygy, giň ýaýlamyzyň elmydama al-ýaşyl öwsüp oturmagy şahyryň ýürek owazy şu

setirlerinde hem belentden ýaňlanýar:

**Göwün howalanar ata çykanda,  
Daglar lagla döner gyýja bakanda,  
Bal getirer, derýa joşup akanda,  
Bent tutdurmaz gelse sili türkmeniň.**

Bu bentde hem türkmeniň genji-hazynasy bolan bedewleriň ynsana baglydygy, onuň üstüne çykanda-da özüni gaýratly duýýandygyny, belent daglaryň, çeşme-çaýlaryň, suwunyň bala deňelmegini açyp görkezýär. Şahyryň «Dünýä, heý» atly goşgusynda-da:

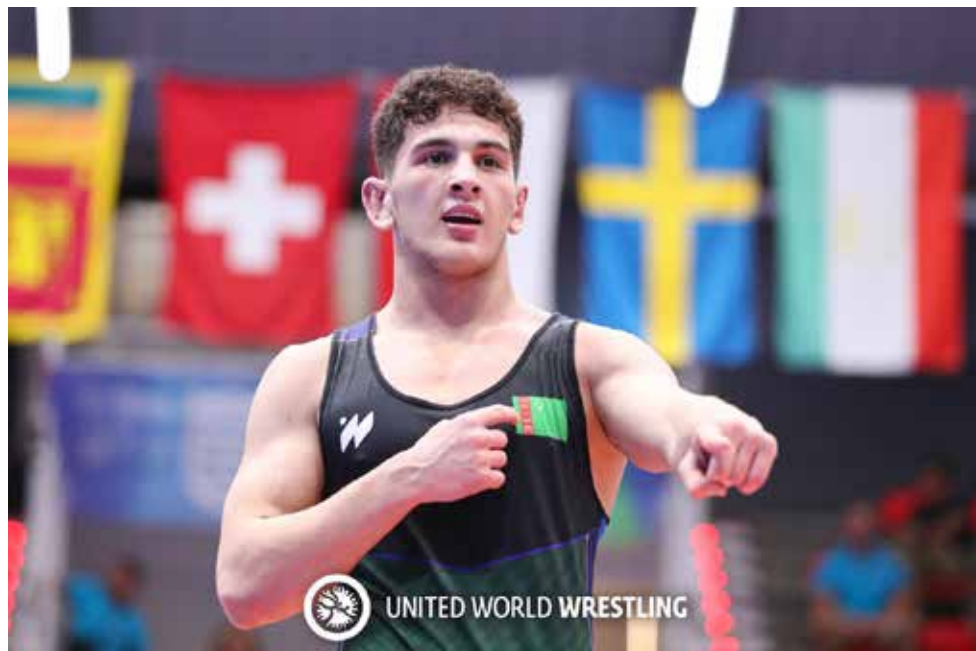
**Aýlanar gys geçer, ýaz, tomus, güj hem,  
Tap getirmez oňa dag, deňiz. düz hem...**

— diýmek bilen, pasyllaryň zygydirligini özüniň şygryrlarynda beýan edipdir.

Parahat asmanyň astynda, asuda zeminiň üstünde şeýle jennet ýurdy peşgeş beren Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, ömürleri uzak bolsun, umumadamzat ähmiýetli alyp barýan her bir tutumly işleri mundan beýläk-de rowaç alsyn!

**Gülşat GARABAYEWA,**  
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutunyň sagaldyş işi hünäriň talyby.

# GERÇEK HAKYND A BUÝSANÇLY KELAM



✓ Asman giňişliginde erkana ganat ýaýýan bürgüdi göz öňüne getirip göreliň. Yok, gowusy, mähriban ata-enesiniň oňa azanda at edip dakan merdi — batyr, gaýduwsyz, güýç-kuwwatly arslanyň keşbini aňyмыzda janlandyralyň. «Arslan» sözünüň şir, peleş, ýolbars diýen manydaş sözleri bar. «Alp» sözi ene dilimizde batyrlıgy, gaýduwsyzlygy, merdanalygy aňladýar.

Bir hakykat belli. Gahryman Arkadagymyzyň ýurdumyza başyny başlan sport özügertmeleriniň sakasynda bäsleşikler meýdançasyna çykan, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň bu başlangyçlary täze tapgyrlarda ösdürýän döwründe milli sportda döwletimiziň mukaddes Tuguny belentde parladýan Alp Arslan Begenjowda bu agzalan ýokary edermenlik we adamkärçilik sypatlarynyň ählisi jemlenen.

...Erkin göreş boýunça Ispaniýanyň Pontwedra şäherinde geçirilen dünýä çempionatynyň (U-20) çekeleşikli pursaty gelýär. Milli türgenimiz Alp Arslan Begenjow bu çempionatda 79 kilograma çenli agramda çykyş edýär. Bu agram derejesi boýunça dünýä döwletlerinden türgenleriň 28-si güýç synanyşýar. Olaryň hiç biri ne-hä güýçde, ne-de emelde, ne-de aýgyllykda, tiz çözügüt çykaryp, birinjilikde özüňden pestär ýaly däl. Olaryň her biri diňe ýeňmek üçin gelen.

Ynha-da, saýlama tapgyr. Milli türgenimiz bu tapgyrda eýranly pälwan Mahdi Ýusufohijwar bilen orta çykmaly. Alynýň ala meýdan. Göreş tebli kakylýar. Ýeňiş 10:0 hasaby bilen Alp Arslanyň paýyna düşýär.

Indiki garşydaş pälwan — ukrainaly türgen Oleksandr Mamroş. Bu egindeş, agramdaş pälwanlaryň haçan, haýsy tutluşyklarda güýçleri ejiz gelipdirkä?! Ýene-de ýeňiş 10:0 hasaby bilen Alp Arslanyňky.

Ony häzir asmanyň erkana bürgüdi diýip göz öňüne getirseň, ol bu gözjetmez giňişligiň ygtyýaryny ganatlarynda jemlän. Eger gaýduwsyz arslan görnüşinde aňynda janlandyrsaň, ol bu asmanyň astyndaky giňişligiň erkini-ygtyýaryny güýçli gollarynda saklap duran merdana.

Ynha-da, çärük final. Belarusly türgen Dmitriý Lukaşçuk Alp Arslanyň indiki özi ýaly güýçli, kuwwatly, tiz aýgyl we çözügüt edip bilýän garşydaşy. Tutluşyk. Ol ýene-de 10:0 hasaby bilen Alp Arslanyň hasabyna jemlenýär. Bu gün merdana türgenimiziň güýjüne nireden — Asmandan, Zeminden, ene topragymyzyň mährinden, halkymyzyň, Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň bildiren belent ynamlaryndan, pasyrdap duran ýaşyl Tugumyzdan, geljek üçin besleýän asylyly arzuwlaryndan — nireden güýç gelip goşulýar?!

Ýarym finalda garşydaş hindistanly türgen Amit Amita gollaryny çyzgap dur. Bagtly bize her gezek gaýtalanylýan türkmen pälwanyň paýyndan çykar durarmyka?! Ýok, şübhä ýer galanok. Ýeňiş ýene-de Alp Arslanyňky. Özi hem bu gezek 11:0 hasaby bilen.

Final tutluşygynda milli türgenimiziň garşydaşy bu çempionatda, bu agram derejesinde, edil Alp Arslan ýaly, garşydaşlaryny ynamly ýeňişler bilen ýeňip gelýän amerikalý türgen Zakari D Raýder. Hasap 5:0. Ýene-de Alp Arslanyň hasabyna.

Şeýlelikde, 79 kilograma çenli agram derejesinde guralan tutluşyklaryň altyn medaly türkmen türgeni Alp Arslan Begenjownyňky, kümüş medaly amerikalý pälwan Zakari D Raýderiňki, iki bürünç medaly eýranly pälwan Mahdi Ýusufohijwaryňky we braziliýaly pälwan Leandro Arauhonyňky bolýar.

Ýeňiji türgenler birem-birege hormat alamaty bilen baş egýärler. Bu bir oýun. Bu bir sport. Munda ýeňilýän ýok. Diňe

ýeňýän bar. Ol ýeňiji — dost-doganlyk, agzybirlilik, jebislik...

«Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýylymyzda dana Pyragynyň paýhaslylyk we watançylyk ruhly çagyryşlaryndan ruhlanan Alp Arslan Begenjowyň şanly ýylda görkezen ajaýyp netijeleri diňe şunuň bilen çäklenmeýär. Şu ýylyň mart aýynda Türkiýe Respublikasynyň Antalýa şäherinde 20 ýaş çenli türgenleriň arasynda geçirilen halkara ýaryşynda, şeýle hem iýun aýynda lordaniýanyň Amman şäherinde geçirilen 23 ýaş çenli ýaşlaryň arasynda Aziýanyň çempionatynda bürünç medallara mynasyp boldy. Şu ýylyň iýul aýynda Tailandyň Si-Raça şäherinde 20 ýaş çenli türgenleriň arasynda geçirilen Erkin göreş boýunça Aziýanyň çempionatynda bolsa altyn medala mynasyp boldy.

Biz, adatça, buýsanç duýgularymyzy aňlatmakçy bolanymyza ýa Asmanda, ýa-da gözümiziň göreji bolan ene topragymyza, Watanymyzyň gözelligerinde nazarymyzy egleýäris. Şol giňişliklere gönügen nazarymyzda milli sportumyzyň Alp Arslan Begenjow ýaly bürgütleri, arslanlary näçe diýseň janlanýar.

Bu — biziň ýeňşimiz. Bu — biziň Gahryman Arkadagymyzyň başyny başlan, Arkadagly Gahryman Serdarymyz tarapyndan mynasyp dowam etdirilýän we täze tapgyrlara çykarýlýan döwletimiziň sport syýasatynyň, sport diplomatiýasynyň ýeňşi. Goý, bu ýeňişlerimiz uzagyndan bolsun!

**Meýlis ROZYÝEW,**  
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutunyň sport žurnalistikasy hünäriň talyby.



# SUNGATYŇ IÇINDE SUNGATYŇ WASPY

## ÝAZYJY-ŞAHYRLARYŇ DÖREDIJILIGINDE AŞGABADYŇ WASPY

✓ Gahryman Arkadagymyz «Türkmeniň döwletlilik ýörelgesi» atly kitabynda: «Dünýä taryhynda öçmejek ýazgy galdyran Nusay şalygynyň gadymy topragynda, häzir III müňýyllygyň başynda döwrüniň beýik taglymatlaryna ygrarly, dünýäde giňden meşhur bolan Garaşsyz, hemişelik Bitarap Türkmenistanyň paýtagty Aşgabat şäheri ýerleşýär» diýip belleýär.

Paýtagtymyz Aşgabadyň gaýtalanmajak gözelligi, rahatlygy ähli döwürlerde hem ýazyjy-şahyrlaryň ylhamyny joşduryp gelipdir. Ajaýyp şahyrymyz Gurbannazar Ezizow: «Türkmen sährasy» atly goşgular ýygyndysyna giren «Salam, dostum, mähribanym, Aşgabat» atly şygrynda liriki gahrymanyň paýtagta bolan çäksiz söýgüsini beýan edýär. Ony özüniň syrdaşy, gözüniň göreji, ak arzuwларыnyň wysalynyň amala aşjak ýeri, mähriban ojagy hasaplaýar.

**Dünýäniň her nokady merkez diýýäler, Diýmek, senem bu dünýäniň merkezi...**

Şahyr «Guruň» atly şygrynda paýtagtymyzyň belent-belent binalar arkaly beýgelmegi bilen bagly arzuw ýumagyny çözeýär:

**Şäher guruň, penjiresi giň bolsun, Şäher Gün şähre başyny egsin. Binasy berk, belent-belent jaýlara Awara durnalaň ganaty degsin. Gaýgy düşmez, gussa düşmez ýadyna. Siz ony giň guruň! Siz belent guruň — «Gün şäheri» diýer ýaly adyna.**

Şahyryň asyly arzuw-hyýallary bu günki ajaýyp döwürimizde Gahryman Arkadagymyzyň

Aşgabady häzirki zaman gözəl ak şähre öwürmek bilen bagly başlangyçlary, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň tagallalary bilen amala aşdy.

**Köpetdagyň gujagynda üwrelip, Garagumdan yssy mähir-howr alyp, Bagtyýar durmuşdan öçmez nur alyp, Hem güýç alyp, hyruç alyp, alyp bat, Günbe-günden öňe barýaň, Aşgabat.**

Şahyr Tirkeş Sadykowyň şygryndan alnan bu bentlerde paýtagtymyz Aşgabadyň ynsanlara peşgeş berýän çäksiz mähir duýgusy beýan edilýär.

Aşgabat türkmen edebiyatynyň we edebiyat ylmynyň ösüşleri bilen bagly uly işleri durmuşa geçiren Mäti Kösäýew, Baýmuhammet Garryýew, Aman Kekilow, Kerim Gurbannepesow, Gurbannazar Ezizow, Berdinazar Hudaýnazarow ýaly meşhur şahsyýetleriň gözelliginden ylham alyp ýazan, döreden şäheridir. Nury Halmämmedow, Daňatar Öwezow, Weli Muhadow ýaly meşhur kompozitorlar bu şäherde ýaşap, dünýä saz sungatyna we medeniýetine görnükli goşant bolan sazlyry, simfoniýalary döretmek üçin ylhamlanan şäheridir.

Merjen paýtagtymyza bagyşlanyp, dürli onýyllyklarda döredilen şygrylara gaýtadan üns bilen nazar aýlanyňda, olaryň aglabasynda ak şäherimiziň geljegi babatda isleg-arzuwlaryň esasy pikiri düzendigini görmek bolýar. Şahyr Gara Seýitliýewiň aýdyma öwürülen «Aşgabat» atly gözəl şygrynyň bentleriniň: «Gün-günden güýç alyp, göçer Aşgabat» diýen setirler bilen jemlenýändigini ýatlap geçeliň.

Şahyr Geldi Bäşiyewiň «Aşgabat hakynda aýdym», Tirkeş Sadykowyň «Aşgabat», Allaýar Çüriýewiň «Gözəl Aşgabat», «Nurly şäher», «Şäherim», «Aşgabadym» ýaly aglabasy aýdyma öwürülen şygrylarynda hem Aşgabadyň ýagty we nurly geljegi bilen bagly arzuw-hyýallar mynasyyp beýanyňy tapypdyr.

2013-nji ýylyň 25-nji maýynda paýtagtymyz binalarynyň aglabasy ak mermere beslenen şäher hökmünde Ginnesiň rekordlar kitabyňa girizildi. Şol ýyldan başlap, her ýylyň 25-nji maýy «Aşgabat şäheriniň günü» diýlip yglan edildi. Şahyr Atamyrat Atabayewiň «Aşgabat» atly şygrynda:

**Bezenip sen, beslenip sen mermerden, Paýtagtym sen, ak bagtym sen, Aşgabat!**

**Myhman gelýär alyş ýakyn-ýerlerden, Paýtagtym sen, ak bagtym sen, Aşgabat!**

— diýip belleýşi ýaly, bu günki gün ak şäherimiz — halkara çäreleriniň geçirilýän, dost-doganlygyň berkeýän şäheri.

Biz ak şäherimizi ösdürmek bilen bagly uly işleri amala aşyran Gahryman Arkadagymyza, Arkadagly Gahryman Serdarymyza uzak ömür, jan saglyk, döwletli başlangyçlarynda üstünlük arzuw edýäris.

**Gülsün ÇARYÝEWA, Magtymguly adyndaky TDU-nyň žurnalistika kafedrasynyň uly mugallymy.**

# BEÝIK AKYLDARA SARPA

✓ Gahryman Arkadagymyzyň hem-de Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň beýik başlangyçlary bilen türkmen dana hem nusgawy akyl-dar şahyry Magtymguly Pyragynyň abraý-mertebesi has-da arşa göterildi. Ýurdumyzda üstümizdäki ýulyň «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýuly diýlip atlandyrylmagy bu mukaddes toprakda akyl-dara goýulýan hormatyň çäksizdigini ýene bir gezek subut etdi. 2024-nji ýulyň ilkinji günlerinden başlap, Magtymguly Pyragynyň döredijilik dünýäsi, onuň ömür ýoly, şygryýet älemin-däki aýratynlyklar bilen bagly giň gerimli çärelere badalga berildi. Hormatly Prezidentimiziň tagallalary bilen, Türkmenistanyň «Magtymguly Pyragynyň 300 ýyllygyna» atly ýubileý medaly döredildi. Dana akyl-darymyzyň şanyna hormatly Prezidentimiziň başlangyjy bilen «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» atly iri döredijilik bäsleşigi geçirildi.

Şahyrlaryň, edebiyatşynaslaryň we beýlekileriň gatnaşmaklarynda ençeme dö-

redijilik bäsleşikleri, edebiyat agşamlary, döredijilik duşuşyklary üstünlüklü guraldy. «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýulynyň 17-nji maýynda gözəl Köpetdagyň eteginde beýikligi 60 metre deň bolan, ýüzlerçe tonna bürünçden binýat bolan akyl-dar şahyrymyzyň ýadygärligi hem-de Magtymguly Pyragy medeni-seýilgäh toplumy dabaraly ýagdaýda açyldy. Gahryman Arkadagymyzyň beýik başlangyçlary bilen, Türkmenistanyň Ylymlar akademiýasynyň Magtymguly adyndaky Dil, edebiyat we milli gollýazmalar instituty tarapyndan taýýarlanan «Magtymguly» atly kitabyň — beýik şahyryň saýlanan eserleriniň ýygyndysy neşir edildi. Bulardan başga-da, halkara derejesinde şahyryň doglan gününüň 300 ýyllygyna bagyşlanyp, medeni çäreler geçirildi we ençeme ýurtlarda akyl-daryň ýadygärlikleriniň açylyş dabaralary boldy.

«Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýulynyň 11-nji oktýabrynda bolsa türkmeniň nusgawy şahyry Magtymguly Pyragynyň doglan gününüň 300 ýyllygyna ba-

gyşlanan «Döwürleriň we siwilizasiýalaryň özara arabaglanyşygy — parahatçylygyň we ösüşiň binýady» atly halkara forumynyň geçirilmegi meýilleşdirilýär. Bu halkara forumy dana akyl-darymyzyň şan-şöhretyny бүtindünýä ýene bir gezek aýan eder.

Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwri pähimdar şahyrymyzyň uzak ýyllar arzuwlan döwüridir. Bu döwürde şahyryň mertebesi, at-owazasy has-da beýgeldi. Bu gün akyl-dar şahyr bu jenneti mekanyň berkarar döwletini Köpetdagyň dag gerişlerinden nazar aýlap, türkmen halkynyň bagtyýar ýaşauşsyny syntaýar. Gahryman Arkadagymyzyň belleýşi ýaly:

**Köpetdagyň eteginde galdy bu gün örboýuna, Onuň Alyjenaby Magtymguly Pyragy.**

**Parahat TAÝJKOW, Türkmenistanyň Döwlet gümrük gullugynyň Daşoguz welaýat gümrükhanasynyň harby gullukçysy, maýor.**



**IWF  
WORLD  
JUNIOR  
CHAMPIONSHIPS**  
LEÓN, 2024



## STUDENTS WIN MEDALS OF WORLD JUNIOR CHAMPIONSHIPS

✓ Turkmen athlete Shahzadbek Matyakubov set a new world record in the clean and jerk in the 102 kg weight category at the Junior World Weightlifting Championships in Spain. This was reported by the press service of the International Weightlifting Federation (IWF).

The 20-year-old weightlifter lifted a barbell weighing 216 kg, surpassing the previous record by 1 kg, which was also set at the World Championships by a representative of Brazil.

In the total of the biathlon (175 + 216), Matyakubov scored 391 kg, which brought him the gold medal of the junior world championship.

The second place was taken by the Brazilian athlete Mateus Pessanha with a result of 383 kg (168 + 215), and the third place went to the Egyptian Mahmoud Hosni with a result of 369 kg (169 + 200).

Earlier at this championship, Turkmen athlete Anamjan Rustamova won a bronze medal in the snatch in the 81 kg weight category.

## SPORTDA ÄTIÝAÇLANDYRYŞ

✓ Eziz Diňarymyzda hormatly Prezidentimiziň baştutanlygynda raýatlaryň sagdyn durmuş ýörelgesine eýermegi, sportuň we bedenterbiýe-sagaldyş hereketiniň hemmetaraplaýyn ösdürilmegine hem-de oňa iletýň, aýratyn-da, ýaşlaryň işjeň çekilmegine döwlet derejesinde uly ähmiýet berilýär. Sportuň dürli görnüşleri bilen meşgullanmak saglygy hemmetaraplaýyn berkidýär. Häzirk wagtda bedenterbiýe we sport bilen meşgullanmak ýurdumyzyň her bir raýaty üçin durmuş kadasyna öwrüldi. Bu ugurda alnyp barylýan işler özüniň oňyn netijelerini berýär.

Ýurdumyza türgenlerdir tälimçileri taýýarlamagyň täze usullary we sport oýunlaryny geçirmegiň tejribesi kämilleşdirilýär. Türkmen türgenleri iri halkara ýaryşlara işjeň gatnaşyp, ýokary netijeleri gazanýarlar. Şunda Aşgabat şäheriniň döwlet ätiýaçlandyryş guramasyny türgenleri, tälimçileri we sport eminlerini betbagtçylykly hadysalardan we kesellerden meýletin ätiýaçlandyryş görnüşiniň hyzmatyndan peýdalanmagy hödürleýär. Ätiýaçlandyryşyň bu görnüşü ätiýaçlandyrylan şahsy türgenleşikde, sport ýaryşynyň geçýän wagtynda, sport ýaryşlarynyň geçirilýän ýerine barýan we yzyna gaýdyp gelýän wagtynda ätiýaçlandyryş goragy bilen üpjün edýär. Ätiýaçlandyrylan şahsyň betbagtçylykly hadysalaryň we keselleriň netijesinde saglygyna zyýan ýetirilmegi bilen baglanyşykly şahsy bähbitleri ätiýaçlandyryşyň hadysasy bolup durýar.

Ätiýaçlandyryş şertnamasy bir ýyla çenli we ondan köp möhlet bilen baglaşylýar. Ätiýaçlandyryş gatançlarynyň möçberi, ätiýaçlandyryş töwekgelçiliginiň görnüşine, ätiýaçlandyryş pul möçberine we ätiýaçlandyryş şertnamasynyň möhletine baglylykda kesgittenilýär we nagt ýa-da nagt däl görnüşinde geçirilýär. Ätiýaçlandyryş gatançlary tölenilende ätiýaçlandyryş şertnamasynyň baglaşylandygyny tassyklaýan ätiýaçlandyryş şahadatnamasy gowşurylýar.

Ätiýaçlandyryş şertnamalaryny welaýatlardaky, şäherlerdäki we etraplardaky döwlet ätiýaçlandyryş guramalaryna gelip ýa-da ätiýaçlandyryş wekilleriniň üsti bilen gysga möhletliň içinde we amatly şertlerde baglanyşmaga mümkinçilik döredilýär.

**Aýnur SARYÝEWA,**  
Türkmenistanyň Döwlet energetika institutynyň mugallymy.

## BAGTLY GELJEGIŇ BINÝADY



✓ Türkmenistanyň Magtymguly adyndaky Ýaşlar guramasynyň Daşoguz welaýatynyň Boldumsaz etrap Geňeşi etrabyň 2-nji sport mekdebinde «Sagdyn durmuş ýörelgesi — bagtly geljegiň binýady» atly tegelek stoluň başynda söhbetdeşlik geçirdi. Ýurdumyzyň sport ulgamynyň halkara derejesindäki ösüşleri barada ýaşlaryň arasynda wagyz etmek, etrap derejesinde sport ulgamynda alnyp barylýan işleriň oňyn netijeleri barada söhbetdeşlik guramak maksady bilen geçirilen tegelek stoluň başyndaky söhbetdeşlik TMÝG-niň Boldumsaz etrap Geňeşiniň, etrabyň bedenterbiýe we sport bölüminiň jogapkär işgärleri, etrabyň sport mekdeplerinde dürli kärlerde zähmet çekýän ýaşlar gatnaşdylar.

Söhbetdeşlik çäresine gatnaşýan ýaşlar ata Watanymyza sport ulgamynda alnyp barylýan işler, gazanylýan üstünlükler, türkmen sportunyň halkara derejesinde belent sepgitlere ýetmegi üçin döredilýän mümkinçilikler, ýaş türgenleri etrap, welaýat, döwlet we halkara derejesindäki ýaryşlara taýýarlamak, sportuň ynsan saglygyny berkitmekde tutýan ähmiýeti dogrusynda giňişleýin gürrüň etdiler.

Tegelek stoluň başyndaky söhbetdeşlik çäresine gatnaşan ýaşlar ýurdumyzyň sport abraýuny belende görtermekde, türkmen ýaşlaryny sport we köpçülikleýin bedenterbiýä çekmekde giň mümkinçilikleri döredip berýän Gahryman Arkadagymyza hem-de Arkadagly Gahryman Serdarymyza hoşallyk sözlerini beýan etdiler.

**Çary SAPAROW,**  
TMÝG-niň Boldumsaz etrap Geňeşiniň esasy hünärmeni.



# TURKMEN KICKBOXERS WON 12 MEDALS AT THE WORLD CUP IN TASHKENT

✓ Turkmen athletes won 12 medals – 7 gold and 5 bronze – at the recently concluded Uzbekistan World Cup in kickboxing held in Tashkent.

Kickboxing is a versatile martial art that allows one to master striking techniques with hands and feet, improve physical fitness, and become more self-confident.

The competitions in the capital of Uzbekistan were held under the auspices of the World Association of Kickboxing Organizations (WAKO), which promotes 7 competitive disciplines in the ring and on tatami. They gathered 2,194 athletes from more than 40 countries.

Participants of the Youth World Cup 2024 competed for medals in the ring in the disciplines of «full contact» (full contact where elbow strikes, knee strikes, and strikes below the belt are prohibited), «low kick» (full contact with leg kicks), «kick light» (a match with some force restrictions but allowing strikes to the inner and outer thigh), and according to K-1 rules, which allow knee strikes but prohibit throws, headbutts, any grappling of the opponent, and elbow strikes.

Gold medals for our team were won by:

— In the «full contact» discipline: Akmyrat Akmyradov, a first-year student at the Institute of Telecommunications and Informatics of Turkmenistan (weight category up to 67 kg);

— In the «low kick» discipline: Kirill Voevodin, a 12th-grade student at the 21st Specialized Secondary School in Turkmenabat (up to 54 kg);

— In the «kick light» discipline: Mukhammetali Orazmukhammedov, a 4th-grade student at Ashgabat Specialized Secondary School No. 135 (up to 30 kg);

— In the K-1 discipline: Resul Rustamov, a 10th-grade student at the 39th Secondary School in Turkmenabat (up to 42 kg); Salamatkhan Baltaev, a 12th-grade student at the 33rd Secondary School in Turkmenabat; Nurmukhammet Joraev, a 9th-grade student at the 11th Secondary School in Turkmenabat (up to 52 kg); and Serdar

Bekenov, a 12th-grade student at the 24th Secondary School in Ashgabat (up to 51 kg).

Bronze medals were awarded to:

— In the «low kick» discipline: Rashit Geldimammedov, an 11th-grade student at the 28th Secondary School of Murgap etrap in Mary velayat (up to 60 kg);

— In the «kick light» discipline: Hangeldi Atabayev, a 9th-grade student at Ashgabat Secondary School No. 134;

— In the K-1 discipline: Guvanch Mahmudov, an 11th-grade student at Secondary School No. 36 in Ashgabat (up to 51 kg); Guvanch Babaev, an 11th-grade student at the 5th Secondary School of Gami village in Ak Bugday etrap of Ahal velayat (up to 48 kg); and Ikhlas Baev, an 11th-grade student at Ashgabat Specialized Secondary School No. 74 (up to 63.5 kg).

[www.turkmenistan.gov.tm](http://www.turkmenistan.gov.tm)



## GARAŞSYZLYK — BAGTYŇ GANATY

✓ Eziz Watanymyz Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň parasatly baştutanlygynda beýik ösüşler, uly üstünlikler we uly özgertmeler bilen öňe barýar. Garaşsyzlyk baýramy eziz ýurdumyzyň we türkmen halkymyzyň özygtyýarlylygyny, asudalygyny, parahatlygyny we berkararlygyny alamatlandyran baýramdyr. Bu ajaýyp baýramy zähmet üstünliklerine besläp, eziz ýurdumyzy ösüşleriň täze belentliklerine tarap öňe gitmegini üpjün edýän Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň we merdana halkymyzyň edýän tagallalary belläp geçerliklidir.

Türkmenistan ýurdumyzyň şanly Garaşsyzlygyny gazanany 33 ýyl doldy. Bu ýyllar aralygynda eziz ýurdumyzylym-bilimde, ykdysadyýetde, medeniýetde, sportda uly ösüşleri gazanyp, dünýä derejesindäki at-abraýyny has hem belende göterdi. Garaşsyzlyk ýyllarynda ata-babalarymyzyň asyrlarboýy ýüreklerinde besläň arzuwлары hasyl boldy. Bu gün Garaşsyzlyk nury ýagty ertirlerimize öz ýalkymyny saçýar.

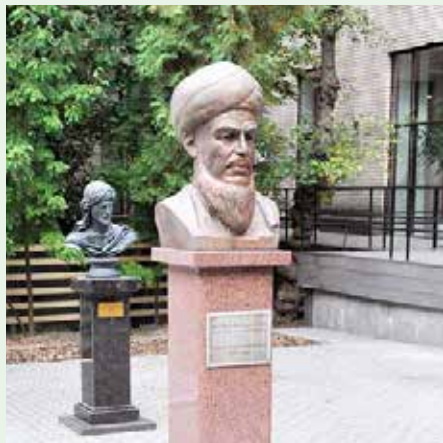
Türkmenistan ýurdumyzy Garaşsyzlyk ýyllary içinde daşary ýurt döwletleri bilen dostlukly gatnaşyklary ýola goýdy. Garaşsyzlyk ýyllary içinde ýerine ýetirilýän beýik işler hem taryhy wakadyr. Türkmen halky öz Garaşsyzlygyna, bagtyýarlygyna buýsanýar we guwanýar. Arkadagly Gahryman Serdarymyz Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe halkymyzy üçin eşretli ýaşamaga we dördijilikli zähmet çekmäge ähli mümkinçilikleri döredip berýär. Ýurdumyzyň içeri we daşary syýasaty Garaşsyz, hemişelik Bitarap Türkmenistan ýurdumyzy has-da kuwwatly döwlete öwürdi.



Eziz Watanymyzyň şan-şöhratyny tug deýin belende göterýän Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, ömürleri uzak bolsun, il-ýurt bähbitli, dünýä ähmiýetli beýik işleriniň elmydama rowaçlyklara beslenmegini arzuw edýäriň!

**Halmyrat KADYROW,**  
Türkmenistanyň Goranmak ministrliginiň  
Harby-deňiz institutyň mugallymy, III derejeli kapitan.

# ТОРЖЕСТВО В ЧЕСТЬ ВЕЛИКОГО ПОЭТА



✓ В честь празднования 300-летнего юбилея празднование великого туркменского поэта и мыслителя Махтумкули Фраги, которое включено в этом году в Список знаменательных дат для совместного празднования с ЮНЕСКО в 2024–2025 годах, в Москве состоялась торжественная церемония открытия бронзового бюста поэта – основоположнику классической литературы, внесшему большой вклад в развитие туркменского языка. Он установлен в музее под открытым небом Всероссийской государственной библиотеки иностранной литературы, где находятся ещё 33 скульптуры выдающихся писателей мира.

Как известно, многие знаковые стихотворения Махтумкули зазвучали на русском языке благодаря известному поэту и переводчику Арсению Тарковскому. Переводы выдающегося мастера стиха, каким-то чудом сохранившего все твёрдые формы подлинника и передавшего его огненность, его неистовый дух, также стали классикой. Это тот редкий случай, когда великий поэт и в переложении на другой язык остаётся великим поэтом.

Поэтическое наследие Махтумкули Фраги олицетворяет великие гуманистические идеалы, которые имеют общемировую значимость. Сегодня его творчество пользуется любовью и почитанием миллионов людей во всём мире, его стихи переведены на десятки языков, а произведения изданы более чем в 20 странах.

**Подготовила Айсолтан  
ХЫДЫРОВА,  
студентка ТСХУ  
имени С.А.Ниязова.**

# SAGLYK BOLAR BU DURMUŞYŇ GÖZBAŞY

✓ Ýurdumyzda saglygy goraýuş ulgamyny yzygiderli kämilleşdirmek we döwrebaplaşdyrmak boýunça kabul edilen maksatnamalar üstünlikli amala aşyrylýar. Gahryman Arkadagymyz tarapyndan işlenip düzülen «Saglyk» Döwlet maksatnamasyna laýyklykda, gysga döwürde paýtagtymyz Aşgabatda, Arkadag şäherinde hem-de sebitterimizde saglygy goraýuş-anyklaýuş merkezleri, köpugurly hassahanalar, şypahanalar, derman serişdelerini öndürýän kärhanalar guruldy. Geçen ýulyň dowamynda Arkadag şäherinde Gurbanguly Berdimuhamedow adyndaky çagalar sagaldyş-dikeldiş merkezi, Saglygy goraýuş müdirligi we onuň düzüminde köpugurly hassahana, onkologiýa merkezi, Enäniň we çaganyň saglygyny goraýuş merkezi, «Tiz kömek» merkezi, saglyk öýi we saglygy goraýuşyň awtoulaglar kärhanasy ulanmaga berildi.

Türkmenistanyň Ylymlar akademiýasynyň akademiği, lukmançylyk ylmlarynyň doktory, professor Gurbanguly Berdimuhamedowyň «Türkmenistanyň dermanlyk ösümlikleri» atly düýpli ylmy işi diňe bir saglyk ulgamynyň hünärmenleriniň däl, eýsem tutuş halkymyzyň ýankitabyna öwrüldi. Türkmen topraгында bitýän dermanlyk ösümlükler we milli fitoterapiýa baradaky bu özboluşly ylmy-ensiklopedik iş dünýäniň köp dillerinde neşir edilip, millionlarça daşary ýurt okyjylaryna elýeterli boldy hem-de ýurdumyzda lukmançylygyň dürli ugurlary boýunça hünärmenleriň gollanmasyna öwrüldi.

Saglygy goraýuş ulgamyndaky ylmy işleriň awtory Gahryman Arkadagymyz milli lukmançylygymyzy ösdürmegiň özünde pederlerimiziň paýhasyny we tejribesini, dünýä lukmançylygynyň häzirki zaman meýjillerini jemleýän nusgasyny döretdi. Bu düýpli ylmy işiň sahypalarynda ýerli dermanlyk otlaryň onlarça görnüşiniň, ösümlikleriň kökleriniň hem-de miweleriniň, şol sanda endemik ösümlikleriň dermanlyk häsiýetleri, olary ylmy we halk lukmançylyгында peýdalanmagyň mümkinçilikleri giňişleýin beýan edilýär. Kitap okyjylara adamzadyň gazanan üstünlikleriniň hazynasyna, şol sanda lukmançylyk işine uly goşant goşan türkmen halky-



nyň köpasyrlyk tejribesidir däpleri bilen tanyşmaga mümkinçilik berýär.

Gahryman Arkadagymyzyň «tebigy dermanhana» yzygiderli ýüzlenýän Gündogar lukmançylygynyň görnükli alymlarynyň hem-de türkmen tebigçileriniň nesilden-neste geçip gelýän iň gowy tejribesi esasynda döredilen «Türkmenistanyň dermanlyk ösümlikleri» atly ajaýyp kitaby ýurtlaryň we halklaryň arasynda dostlukly gatnaşyklaryň, şol sanda ylmy-bilim, ynsanperwer ugurly hyzmatdaşlygyň hemmetaraplaýyn pugtalandyrylmagyna ýardam berer.

Enäniň we çaganyň saglygyny goramakda hem bu ugurda öňdebarýjy ýurtlar bilen işjeň tejribe alyşylýar. Olaryň bagtyýar, abadan durmuşyny üpjün etmek döwlet syýasatynyň ileri tutulýan ugrudyr. Şonuň üçinem, bu ulgamyň çäginde guralýan maslahatlarda innowasion tehnologiýalaryň, iň gowy tejribeleriň, dünýä lukmançylygynyň iň täze işläp taýýarlamaalarynyň hasabyna milli saglygy goraýuş ulgamyny döwrebaplaşdyrmagyň we hemmetaraplaýyn ösdürmegiň mümkinçilikleri bilen bagly meselelere garalýar. Çünki ýaş nesliň beden we ruhy taýdan sazlaşykly ösmegi, döwrebap bilim almagy, terbiýelenmegi, mynasyp dynç almagy üçin ähli şertleri döretmek möhüm meseleleriň hatarynda durýar.

**Hemraguly HAŞYROW,  
Arkadag şäher saglyk ögüniň  
baş lukmany.**

# TARYHY-MEDENI MIRAS WE SYÝAHATÇYLYK

✓ Türkmen halky şöhratly taryhy, taryhy şahsyýetleri we milli mirasy bilen dünýä döwletleriniň we jemgyýetleriniň arasynda öz mynasyp ornuny tapypdyr. Halkymyzyň bu ajaýyp gymmatlyklary hemişe adamzadyň üns merkezinde saklanyp, jemgyýetçilik gatnaşyklarynda kämillik ruhunda kemala gelmeginde mynasyp orny eýeläpdir. Şonuň üçin türkmen halkynyň maddy we medeni gymmatlyklary umumadamzat gymmatlyklarynyň sanawyna yzygiderli girizilýär. Bu babatda Bitarap Türkmenistan Watanymyz dünýä döwletleri we halkara abraýly guramalary bilen yzygiderli ysnyşykly gatnaşyklary ýola goýýar we günsaýyn ösdürýär.

Gahryman Arkadagymyzyň we Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň tagallalary bilen halkymyzyň şöhratly taryhy häzirkä wagtda täzeden dikeldilýär, halkyň hyzmatynda goýulýar we maddy, medeni gymmatlyklaryna halk hakydasyna gaýtarylyp berilýär.

Güneşe baý ýurdumyzda dünýä syýahatçylary Bahry-Hazar bilen bilelikde, Gadymy Merwiň asyrlara şaýat bolup oturan ýadygärliklerine, Köneürgenjiň taryhy ýerlerine, Maşady-Misserianyň belent binalaryna, Lebap, Ahal welaýatlarynyň çäklerindäki taryhy ýerlere keş edýärler. Mary welaýatyndaky Soltan Sanjaryň aramgähi, Uly hem Kiçi Guzgala ýadygärlikleri, Köneürgençdäki «360 pir» ady bilen belli bolan ýadygärlikler toplumu, Maşady-Misserianyň Dehistan düzlügindeki asyrlara şaýat bolup oturan ýadygärlikler, Maşat ata kümmeti, Lebap welaýatyndaky Köýtendagyň tebigy aýratynlyklary, Ahal düzlügindeki Nusaý, Sarahsbaba, Änew ýadygärlikleri türkmen halkynyň şöhratly taryhy, taryhy şahsyýetleri, beýik söz ussatlary, keramatly şahslary dogrusynda gymmatly maglumatlary biziň günlerimize ýetiripdir. Bu mekanda syýahatçylygyň, jahankeşdeliğiň ösmegi bilen şeýle gymmatlyklaryň halkara derejesinde dabaralanmagy türkmen jemgyýetiniň taryhynyň dünýäde dabaralanmasy diýip kabul edip bolar.

Ýurdumyza gelýän jahankeşdeler ýelden üwürük bedew atlary ýakyndan synlamaga mümkinçilik tapýarlar. Türkmen asmanyň bezeği bolan elguşlar, çydamlylykda we güýçlülükde deňi-taýy bolmadyk türkmen arwanasy, eýesine wepalylykda nusga bolan türkmen alabaýy ýurdumyza gelýän syýahatçylaryň



ünsüni çekýän iň bir ajaýyp milli gymmatlyklarymyzdyr. Halkymyzyň dünýä giňişligine beren bu gymmatlyklary hakynda Gahryman Arkadagymyzyň «Türkmenistan — Beýik Ýüpek ýolunyň ýüregi», «Ahalteke bedewi — biziň buýsanjymyz we şöhratymyz», «Ganatly bedewler», «Gadamy batly bedew», «Atda wepa-da bar, sapada», «Türkmen alabaýy» we beýleki kitaplarynda dürli maglumatlar beýan edilýär.

Türkmen topragyna gelýän her bir myhmany — syýahatçyny, jahankeşdäni mynasyp garşy almak ata-babalarymyz tarapyndan ýola goýlan üýtgewsiz ýörelgedir. Şonuň üçin güneşli ölkämize gelýän dünýä syýahatçylarynyň sany ýyl-ýyldan artýar. Ýokary derejedäki myhmanlary kabul etmek we iri halkara maslahatlaryny geçirmek üçin niýetlenilen häzirkizaman myhmanhanalar toplumu döreýär. Myhmanhanalaryň ajaýyp binasy häzirkä zaman binagärliginiň öňdebarýjy gazananlary, milli binagärligiň iň oňat däpleri bilen utgaşýar. Olar özleriniň häzirkizaman binagärlik keşbi bilen paýtagtyň sazlaşykly gözelligini emele getirýär.

Türkmen halkynyň şöhratly taryhymyzy we milli mirasymyzy öwrenmekde, dünýäde dabaralandyrmakda hem-de halkara gatnaşyklary esasynda syýahatçylygy ösdürmekde alnyp barylýan tutumly işler Gahryman Arkadagymyzyň we Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň atlary bilen berk baglanyşyklydyr.

**Resul GÜNDOGDYÝEW,  
Magtymguly adyndaky  
TDU-nyň talyby.**

## OKUW MASLAHATY



✓ Türkmenistanyň Kärdeşler arkalaşyklarynyň Milli Merkeziniň guramagynda Türkmenistanyň Medeniýet, sport, syýahatçylyk we jemgyýetçilik guramalarynyň işgärleriniň gatnaşmalarynda «Halkymyzyň joşgunly, tutanýerli zähmeti esasynda ýetilen belent sepgitlerde kärdeşler arkalaşygynyň tutýan orny» atly okuw maslahaty geçiriler.

Ady agzalan okuw maslahaty Türkmenistanyň Kärdeşler arkalaşyklarynyň Milli merkeziniň «Awaza» milli syýahatçylyk zolagynda ýerleşýän «Daýanç» sagaldyş we dynç alyş merkezinde 2024-nji ýylyň 7 — 11-nji oktýabry aralygynda dowam eder. Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe Garaşsyz, hemişelik Bitarap Türkmenistanyň syýasy, ykdysady we medeni taýdan oňyn ösüşine Türkmenistanyň Kärdeşler arkalaşyklarynyň goşýan goşandynyň has-da artdyrmak, Kärdeşler arkalaşygynyň ilkinji guramalarynyň işini kämilleşdirmek, döwrebaplaşdyrmak, guramanyň agzalaryny döredijilikli zähmete ugrukdyrmak we täze usullary işe ornaşdyrmak maksady bilen guraljak okuw maslahatynyň dowamynda hünärmenleriň çykyşlary guralar.

Türkmenistanyň Kärdeşler arkalaşygy ýurdumyzyň iri jemgyýetçilik guramalarynyň biridir. Bu gurama özüniň düzümine dürli hünärlil we dürli ýaşly münlerçe agzalary birikdirýär. Türkmenistanyň Kärdeşler arkalaşyklarynyň Milli merkeziniň alyp barýan işlerini ilerletmek we jemgyýetde oňyn durmuş kadalaryny öňe sürmek ugrunda maksatnamalaýyn işleri durmuşa geçirmekde Gahryman Arkadagymyzyň dowamatyny dowam edýän hormatly Prezidentimiziň janynyň sag, ömrüniň uzak bolmagyny, il-ýurt bähbitli, döwlet ähmiýetli işleriniň rowaçlyklara beslenmegini arzuw edýäris.

**Maýa SARYÝEWA,  
Türkmenistanyň Medeniýet, sport,  
syýahatçylyk we jemgyýetçilik  
guramalarynyň kärdeşler  
arkalaşygynyň Geňeşiniň  
esasy hünärmeni.**

# DÖWLET SYLAGYNA MYNASYP BOLAN MUGALLYMLARYŇ ÝÜREK BUÝSANÇLARY



✓ **Garaşsyzlyk baýramynyň bosagasynda Türkmenistanyň Prezidentiniň gol çeken resminamasy bilen watandaşlarymyzyň ençemesine döwlet sylaglary, baýraklar berildi we hormatly atlar dakylady. Döwlet sylagyna mynasyp bolanlaryň arasynda Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň mugallymlarynyň hem bardygyny buýsanç bilen belläp, olaryň ýüreklerinden joşduryp dile getiren alkyşly sözlerini size üjtirjäsiz.**

**Ýangibaý ÇARYÝEW,**  
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň sport tehnologiýalary we menejmenti kafedrasynyň uly mugallymy:

— Ajaýyp döwrüň bagtly ýaşulularynyň biri hökmünde onlarça ýyl bäri ýaş neste bilim berip geljäm. Ujypsyzja zähmetime hormatly Prezidentimiziň uly baha berip, maňa Türkmenistanyň «Watana bolan söýgüsi üçin» medalynyň gowşu-

rylmagy göwnümi galkyndyryp, ömrüme ömür goşdy. Mukaddes Garaşsyzlygymyzyň öňünynda şaýat bolan tolgundyryjy wakamyz ruhumy has-da belende göterdi. Baş baýramymyzyň yzysüre, ýagny 1-nji oktýabrda ýurdumyzda Ýaşulularyň halkara gününüň belenilýändigini üçin şatlykly wakalaryň hatary artýar. Toý-baýramly günlerde döwlet sylagynyň eýesi bolandygym üçin Gahryman Arkadagymyza, Arkadagly Gahryman Serdarymyza tüýs ýürekden alkyş aýdýaryn, ömürleriniň uzak, mertebeli başlarynyň aman bolmagyny dileg edjäm.

**Taňryberdi AMANLYÝEW,**  
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň sportuň gysky we suw görnüşleri kafedrasynyň uly mugallymy:

— Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň nobatdaky mejlisi Garaşsyzlyk baýramynyň bosagasyndaky şatlykly günleriň ha-

taryny uzaldan taryhy wakalara baý boldy. Şol günlerde hormatly Prezidentimiziň gol çeken resminamasy laýyklykda, maňa Türkmenistanyň «Watana bolan söýgüsi üçin» medalynyň gowşurylmagy buýsançly başymy göge ütertirdi. Munuň üçin hoşallygymyň çägi ýokdur. Ýokary döwlet sylagy mugallymlara goýulýan hormatsarpanyň nyşany bolup, bizi has-da gujurly işlemäge ruhlandyrdy. Şeýlelikde, şanly Garaşsyzlygymyzyň toý dabaralarynyň bosagasyndaky şatlykly gün tutuş maşgalamyza üçin ýatdan çykmaýak ajaýyp senä öwrüldi. Türkmenistanyň «Watana bolan söýgüsi üçin» medalyna mynasyp bolmagym göwnümi galkyndyrdy. Bizi bagtyýar durmuşa eýe eden Gahryman Arkadagymyza we hormatly Prezidentimize alkyş aýdýaryn.

[www.tdbsi.edu.tm](http://www.tdbsi.edu.tm)

## DABARALY MASLAHAT

✓ Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutunda Halkara Ýaşular günü mynasybetli «Ýaşulular guwanýar bu Diýara, Arkadaga, Arkadagly Serdara» ady bilen dabaraly maslahat geçirildi. Dabarany Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň Sportuň, bedenterbiýäniň nazaryýeti we usulyýeti kafedrasynyň mugallymy Nurmuhammet Ataýew alyp bardy.

Dabaraly maslahata ady agzalan ýokary okuw mekdebinin mugallymlary, talyplary we ýaşuly neslin wekilleri gatnaşdylar. Maslahatyň dowamynda Türkmenistanyň hormatly il ýaşulusy Hangeldi Baýramow, Aşgabat şäheriniň daşary ýurt dillerine ýöriteleşdirilen 132-nji orta mekdebinin başlangyç synp mugallymy Ogultaç Babaýewa, Aşgabat şäheriniň ýöriteleşdirilen 42-nji orta mekdebinin matematika mugallymy Turana Gurbanowa çykyş etdiler.

Halkara Ýaşular günü mynasybetli geçirilen maslahatyň dowamynda «Sagdyn nesiller» aýdym-saz topary çykyş etdi.

**Orazbibi HAJYMANOWA,**  
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň sport žurnalistikasy hünäriň talyby.



Surata düşüren  
Ilan ÇURIÝEW,  
Türkmen döwlet bedenterbiýe  
we sport institutynyň sport  
žurnalistikasy hünäriň  
1-nji ýyl talyby.

# TÜRKMEN DÖWLET BEDENTERBIÝE WE SPORT INSTITUTY

## GARAŞSYZLYK — BAKY BAGTYMYZ

✓ 1991-nji ýylyň altyn güýzünde türkmen halkynyň alnyndan ak Gün dogup, bagt guşy alasmada ganat ýaýdy. Türkmenistan öz mukaddes Garaşsyzlygyny dünýä üzüne jar etdi. Ata-babalarymyzyň arzuwan, akylдар şahyrymyz Magtymguly Pyragynyň: «Berkarar döwlet istäriň» diýen ýürek islegi amala aşdy.

Garaşsyzlygyň ilkinji günlerinde «Açyk gapylar» syýasaty yglan edilip, dünýä döwletleri, abraýly halkara guramalary bilen özara peýdaly ykdysady, medeni gatnaşyklar ýola goýuldy.

«Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýylynda mukaddes Garaşsyzlygymyzyň 33 ýyllik toýu dabaraly belenilip geçildi. Bu döwürde Türkmenistan döwletimiz ähli ulgamlar bilen bilelikde sport ulgamynda hem ösüşleriň täze basgançaklaryna çykydy. Türgenterimiz abraýly ýaryşlarda üstünlikli çykyş edip, döwletimiziň sport abraýyny goradylar.

Biz ýurdumyzda bilime, ylma, sporta giň ýol açýan Gahryman Arkadagymyza, Arkadagly Gahryman Serdarymyza uzak ömür, jan saglyk, döwletli başlangyçlarynda hemişe üstünlik arzuw edýäris.

**Azizahan ULUGBEKOWA,**  
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň Sport fakultetiniň talyby.

## KÜŞT ADAMYŇ HÄSİYETINE NÄHILI TÄSIR EDÝÄR?

✓ Küştüň öz-özünü dolandyrmak we çydamlylyk ýaly häsiýet aýratynlyklarynyň ösmegine oňyn täsirini inkär edip bol-

maýar. Küştçi iň zerur pursatlarda iň ýokary intellektual dartgynlygy saklamak we duýgularyny dolandyrmak ukýbyny özleşdirýär. Küşt aşa agyr ýagdaýlarda çydamlylygy we erjelligi ösdürýär. Küşt ömrüň dowamynda ulanylýan akyl endiklerini ösdürýän akyl üçin hemişelik maşkdyr: konsentrasiýa, tankydy pikirlenmek, abstrakt pikirlenmek, meseläni çözmek, nagşy tanamak, strategiki meýilnamalaşdyrmak döredijilik, derňew, sintez we baha bermek. Küşt oýnlanda beýniniň iki ýarym şary hem sinhron işleýär. Şonuň üçin her topar bilen abstrakt pikirlenmek ösýär we gowulaşýar. Çaga küşt bilen gyzylan bolsa, netijeleri diýseň ýokary bolýar.

Küşt oýnamak amaly, gysga möhletli, uzak möhletli we wizual ýady ösdürýär. Küşt çagalara hereketlerini birnäçe ädim öňde meýilleşdirmegi, garşydaşynyň hereketlerini çaklamagy we elýeterli maglumatlara esaslanyp, karar bermegi öwredýär. Bu strategiki pikirlenmäni ösdürýär we çagalara kararlaryna has ynamly bolmaga kömek edýär. Meşhur psihologlar Alfred Binet we Petr Rudik küştüň beýni üçin peýdalaryny öwrenip, küşt oýunçylaryň logiki we analitiki pikirlenmäni ösdürýändigini subut etdiler. Meşhur alym G.Klaus: «Küşt uzygiderli logiki pikirlenişiň ajaýyp mekdebidir» diýip belleýär. Küşt meýilnamalaşdyrmagy, ýady we düşüňjani ösdürýän çylşyrymly oýundur.

**Jennet SUWHANOWA,**  
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň Köpçülikleýin görnüşleri kafedrasynyň mugallymy.

## GARAŞSYZLYK BU WATANYŇ BAGTYDYR

Il-günümiň säherinde nur kimin,  
Garaşsyzlyk bu Watanyň bagtydyr.  
Türkmen sährasynda gyzyly gül kimin,  
Garaşsyzlyk bu Watanyň bagtydyr.

Ýaşlar paýly kämil ylym-bilimden,  
Pyragyň kitabyn söýüp jan-dilden,  
Pähim hem paýhasdan alyp öwütler,  
Garaşsyzlyk bu Watanyň bagtydyr.

Arkadagly Serdar gülledip ýurdum,  
Gurýar hem özgerdýär ýurduň gül görkün,  
Eneler-atalar aýdyp alkyşyn,  
Garaşsyzlyk bu Watanyň bagtydyr.

Arkadag şäheri nur saçyp gije,  
Dünýä haýran galyp gözel görküne,  
Ýaýlasý gök öwsüp, baglap durkuna,  
Garaşsyzlyk bu Watanyň bagtydyr.

Otuz üç ýaşyňa basyp gadamyň,  
Şanyňa toý tutdy bu türkmen ilim,  
Bitaraplyk bagtym, eziz Diýarym,  
Garaşsyzlyk bu Watanyň bagtydyr.

**Şatlyk ŞAJANOW,**  
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň Sport fakultetiniň talyby.

# TÜRKMENISTANLY KÜŞTÇÜLERIŇ ÜSTÜNLIGI

✓ Türkmen küştçüleri Budapeşt şäherinde geçirilen 45-nji Bütindünýä küşt olimpiadasynda üstünlikli çykyş etdiler. Oňa küşt boýunça erkekler hem-de zenanlar ýygyny toparlarymyz gatnaşyp, toparlaýyn tarhyda ilkinji gezek («B» we «C» derejede) kiçi altyn medala mynasyp boldular.

Olimpiada küşt boýunça milli ýygynyň erkekler toparyny Türkmenistanyň milli Küşt federasiýasynyň başlygy Mergen Kakabaýew bilen Türkmenistanyň at gazanan tälimçisi Serdar Annaberdigew bilelikde taýýarladylar. Toparyň düzüminde birinji derejeli çempion Allaýar Şirliýew, halkara derejeli grossmeýster Izrail Ilýeý Smirin, grossmeýster Meýlis Annaberdigew, halkara derejeli sport ussady Saparmyrat Atabaýew, aşgabatly okuwçy Amanmuhammet Hommadow, Türkmen döwlet binagärlig-gurluşyk institutynyň talyby Wepaly Halnyýazow dagylar erjel çykyş etdiler. Netijede, olaryň yhlasy bilen ýeňil bolmadyk duşuşyklarda

da biziň küştçülerimize ýaryşyň ýeňijisi bolmak nesip etdi.

Olimpiada gatnaşan zenanlar toparymyzyň baş tälimçisi, sport ussatlygyna dalaşgär Şahruh Turaýewdir. Toparyň düzüminde Merýem Agajanowa, Jahan Rejebowa, Leýla Şöhradowa, Eneş Arazmedowa we Läle Şöhradowa dagylar çykyş etdiler. Düzümdäkileriň Läle Şöhradowadan galany mekdep okuwçylarydyr. Häzirki wagtda zehinli türgen Läle Şöhradowa Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň talyby bolup bilim alýar. Toparyň düzüminde çykyş eden 14 ýaşly türgen Jahan Rejebowa ýaryşda haýran galdyryjy netijeleri görkezdi we duşuşyklaryň gahrymanyňa öwrüldi. Olimpiadada küşt boýunça milli ýygynyň zenanlar topary «C», erkekler topary «B» derejede çykyş edip, ýeňişlerini baýram etdiler. Olaryň bu üstünligi türkmen sportunyň halkara derejedäki abraýyny artdyrmak bilen birlikde, ýurdumyzyň baýrak gaznasynyň hem görkezijilerini ýokarlandyrdylar.

Paýhas oýny bolan küşt boýunça oňyn netijeleri gazanan bu türgenderimiz häzirki wagtda Braziliýada, Italiýada geçiriljek halkara ýaryşlara ýokary depginler bilen taýýarlyk görjürler hem-de ýaşyl Tugumyzy şol ýaryşlarda belende galdyrmagy özlerine maksat edinýärler.

**Goçmyrat BAÝMYRADOW,**  
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň talyby.



# DOGANLARYŇ HAZYNASY

(MOLDAWAN ERTEKISI)

✓ Ir wagtlar ýer ýüzünde bir daýhan ýaşap geçipdir. Onuň üç oglu bar eken. Ol örän yhlasly hem zähmetsöýer bolup, ir ertirden tä giç agşama çenli ýadawlygy bilmezden işläpdir.

Daýhanyň ogullary işçakmaz ekenler.

Kakalary ekin meýdanında-da, bagda-da, öýde-de işläpdir. Ogullary bolsa günlerini agaçlaryň kölegesinde boş ýaňrap, ýa bolmasa, Dnestr derýasynda balık tutup geçirer ekenler.

— Yogsada, siz näme üçin işläňzok? Näme üçin kakaňyza kömekleşmeýärsiňiz? — diýip, goňşulary olardan soraýardylar. Olar:

— Biz näme üçin işläli? Kakamyz biziň adamyzy edýär we ýeke özi hemme zadyň hötdesinden ökdelik bilen gelmegi başaýar — diýip, jogap beripdirler.

Olar şu ýagdaýda ýylyň-ýylyna ýaşapdyrlar.

Wagtyň geçmegi bilen oglanlar kemala gelipdirler, goja daýhan bolsa gurpdan düşüp garrapdyr, öňküsi ýaly işläp bilmändir. Öýleriniň golaýyndaky bag idegsiz galypdyr, ekin meýdanlary bolsa boşap, haşal ota baslygyppdyr. Şonda-da ogullary işlemek islemändirler.

Kakalary olara:

— Ogullarym, siz näme üçin işsiz otýrsyňyz? Men ýaşkam köp zähmet çekdim, indi gezek sizirki — diýip igenipdir.

— Entek işläp ýetişeris-le — diýip, ogullary jogap beripdirler.

Ogullarynyň ýalta bolup ýetişmekleri kakalaryna agyr degipdir. Gam-gussadan ýaňa goja keselläp, ýanyny düşege beripdir.

Şondan soň bu maşgala hasam garyp düşüpdir. Olaryň bagy idegsizlikden ýaňa jeňňele döňüpdir, çitçitdir haşal otlaryna şeýle bir baslygyppdyr welin, hatda öýleri-de görünmändir. Günleriň birinde goja ogullaryny daşyna üşürüp:

— Meniň bu dünýe bilen hoşlaşmaly pursadym golaýlady... Siz indi mensiz nädip ýaşarsyňyz? Siz işlemegi halaňzok, başaraňzogam — diýipdir.

Doganlar öz düşen günlerine gynanyp aglaşypdyrlar.

— Kaka, bize iň soňky gezek bir zatlar aýt, maslahat ber — diýip, doganlaryň ulusy haýuş edende, goja:

— Ýagşy! Men size şu wagta çenli gizlin saklan bir syrmy açayyn. Hemmähiz biljäsniňiz, ejeň pahyr ikimiz dýnuwsyz işleýärdik. Uzak ýyllaryň dowamynda siz üçin bir hum altyn ýygnadyk. Men şol altynly küýzäni öýümiziň golaýynda gömüp goýupdym, emma nirededigi anyk ýadyma düşenok. Meň hazynamy gözläp tapsaňyz, hiç haçan garyplygyň ýüzüni görmersiňiz — diýipdir.

Goja ogullary bilen hoşlaşypdyr-da, ýogalyppdyr.

Doganlar kakalaryny ýerläpdirler, gamlanypdyrlar. Soňra doganlaryň ulusy:

— Ýeri doganlar, indiden beýläk iýip-içer ýaly biziň hiç zadymyz ýok, hatda çörek alar ýaly pulumyz hem ýok. Kakamyň ölmezinden öň aýdan zatlary ýadyňyzdamy? Geliň, altynly küýzäni nirededigini gözläliň — diýipdir.

Doganlar ellerine pillerini alyp, öýleriniň edil

golaýlarynda kiçeňräk çukurlary gazyp başlapdyrlar. Olar hernäçe gazsalar-da altynly küýzäni tapmandylar.

Onda ortanjy doganlary:

— Doganlar! Eger-de biz şu ýagdaýda gazsak, onda kakamyzyň hazynasyny hiç haçan tapmays. Geliň, öýümiziň daş-töweregini tutuşlygyna agdaryp çykalyň — diýipdir.

Doganlar razylaşdylar. Olar ýañadandan ellerine pillerini alyp, melleklerini tutuşlygyna agdaryp çykdylar, emma altynly küýzäni tapmadylar.

Soňra körpe doganlary:

— Doganlar! Geliň, mellegimizi tutuşlygyna ýene-de bir gezek çuňrak agdaryp çykaly! Belki, kakamyz hazynany has çuň gömendir — diýipdir.

Doganlar razylaşdylar. Olar ýañadandan işe başladylar.

Doganlaryň ulusy ýeri agdaryp otyrka, onuň pili ullakan gaty bir zada degdi. Onuň ýüregi gürsüldäp başlady. Ol begenjinden ýaňa beýleki doganlaryny çagyrdy:

— Meniň ýanyma tizräk geliň, kakamyň hazynasyny tapdym!

Ortanjy we körpe doganlary ylgap gelip, agalaryna kömekleşmäge başladylar.

Olar hernäçe yhlas etseler-de, ýerden kakalarynyň hazynasyny däl-de, äpet daşy çykardylar.

Olara bu tapyndy örän agyr degdi. Olar:

— Biz bu daşy näme edeli?! Muny bu ýerden goýup bolmaz. Gowusy, köwe taşlalyň — diýen netijä geldiler.

Olar aýdyşlary ýaly hem etdiler. Daşy taşlap, ýene-de topragy agdaryp başladylar. Uzakly gün iýip-içmegi unudyp işlediler.

Öz ekin meýdanlaryny ýene-de bir gezek tutuşlygyna agdardylar. Toprak taba geldi. Hazynaly hum welin tapylmady.

— Ýeri näme? — diýip, doganlaryň ulusy söze başlady. — Biz mellegimizi tutuşlygyna agdaryp çykdyk, ony beýdip boş galдырыp bolmaz. Geliň, bu ýerlere üzüm çybyklaryny oturdalyň.

Beýleki doganlar hem razylaşdylar.

Olar üzüm çybyklaryny oturdyp, ideg edip başladylar. Köp wagt geçmänkä, olaryň oturdan çybyklary bol hasylly üzümige öwrüldi. Agyr hoşşalar edil altynlar ýaly gyzaryşyp ýalpyldaýardylar. Doganlar bol hasyl ýygnadylar. Özlerinden artanyny satyp, köp pul gazandylar.

Şonda doganlaryň ulusy şeýle diýdi:

— Ynha, kakamyzyň ölmezinden öň aýdan içi altynly küýzesi. Tutuş mellegimizi agdaranymyz gowy boldy: biz ondan örän gymmat hazyna tapdyk.

Ortanjy doganlary onuň sözünü tassyklady:

— Dogry! Her ýyl öz mellegimizde zähmet çekeris. Ol bize altyn berer.

Şondan soň doganlar agzybirlikde zähmet çekýärlär. Her ýylyň güýzünde hem olar kakalarynyň ölmezinden öň aýdan içi altynly küýzesini tapýarlar.

**Rus dilinden terjime eden  
Gülaýym GELDIMYRADOWA,  
Döwletmämet Azady adyndaky  
TMDDI-niň talyby.**

## SPORT

## BILEN

## MEŞGULLAN!

**Bedeniňiz berkider,**

**Sport bilen meşgullan!**

**Ýeňişlere äkider**

**Sport bilen meşgullan!**

**Ellermizi galдырыp,**

**Dürli maşklar edeli.**

**Güýjüň synamak üçin**

**Atyň orta jedeli.**

**Ylga kyrk-elli, ýüz metr,**

**Her säher irden turup,**

**Bedeniňe saglyk getir,**

**Kesele garşy durup.**

**Maşk etseň welosportda,**

**Ýazylar doň aýaklar.**

**Ýaryşlar ýetip geljär,**

**Gün dogup, aý aýaklar.**

**Ýaryş, göreş mydama,**

**Akyl-paýhasyň ulan!**

**Ömür geçer birbada.**

**Sport bilen meşgullan!**

**Möhümdir adamzada,**

**Bedeniňe bersin rahat,**

**Sport güýç hem kuwwatdyr,**

**Sport bilen meşgullan!**

**Nurmyrat AŞYROW,**

**Seýitnazar Seýdi adyndaky**

**Türkmen döwlet**

**mugallymçylyk**

**institutynyň talyby.**



## **Başlandy çal dumanyň Göğüň ýüzün tutması. Geçdi bahar baýramy, Geldi güýzüň gussasy —**

— diýen setirler bilen başlaýar. Şahyr gönüden-göni gapma-garşy goýmasa-da, juwan bahar bilen goýazy güýzi deňeşdirýär. Güýzüň suratlandyrylmasy öz başdan geçirýän ruhy ahwalatyň bolup göz öňünde janlanýar.

## **Geçen baýram gowumy, Ya gussasy şu günüň? Günüň biraz öçüpdir Şöhlesi ýygynyň.**

Bir-de geçip barýan ýaşlygyny ýatladýan bu goşgy setirleri, bir-de hem orta ýaşyň agramyny duýmaga kömek edýän ýaly bolup dur. Türkmeniň «Ýiti gyzyl tiz solar» diýen pähiminde diýlişi ýaly, öçügsi hem bolsa öz goýazylygyna, agraslygyna şükür edýärsiň. Şu ýoly saýlanyňa begenýärsiň!

Şahyr şol agramly, saldamly güýze tüýs ýüregi bilen sagbolsun aýdýar. Menem şol setirleri aýdyp, täze durmuş ýoluna gadam basýaryn. Hawa, hut şeýle! Orta ýaşda täze işe, täze durmuşa täze umytlar bilen başlaýaryn. Şonuň üçin özümi şahyryň şol wasp eden güýzüniň ruhunda duýýaryn:

## **Sag bol, güýzüm, näzik duýgulaň üçin Açdyň ýürekdäki syrlaryň bize. Yazdyň köňüllere belent aýdymy Aglap geçen durnaň perleri bile.**

Sag bol, şahyr! Güýz ýaly parahat, saýlykatly hem näzik duýgularyň üçin sag bol!

**Gülendam ANNAMYRADOWA,  
Türkmen döwlet medeniýet institutunyň  
Ylym bölüminiň hünärmeni.**

✓ «Nähili bolarka?» diýip, endişä goýan arly tomus geçdi. Kümüş kürteli agras gelin ýaly sallanjyrap güýz geldi. Bu güýz meniň üçin ügtgeşik boldy. Şeýlelik bilen men uçurymlygyny az salym hözirini görüp-görmän işe başladym.

Şahyr Gurbannazar Ezizow güýz paslynyň agraslygyny söýüpdir. Ol güýzi wasp

edip, türkmen edebiýatynda özboluşly yz galdyrdy. Yazlar köp wasp edildi. Pasy, gözle gyzlar, ömrüň ýazy... Garaz, bahar — juwanlyk diýildi-de, wasp etmäge söz tapyldy durdy. Meni başga bir zat haýran galdyrdy. Gurbannazar Ezizowyň güýz haýkyndaky goşgulary hem ýazdan üzňe geçmeýär. Şahyr «Güýz» atly goşgusy:

# **SAGLYK — BAÝLYK**

✓ Ata-babalarymyz «Bar zadýň sakasy — saglyk», «Saglygym — begligim» diýip, ynsan saglygyny ähli zatdan ýokarda goýup, ençeme pähim-parasatly setirleri döredipdiler. Gahryman Arkadagymyzyň hem-de hormatly Prezidentimiziň bimöçber aladalary bilen, bu günki gün berkarar Watanymyzda saglygy goraýmak, bedenterbiýe we sporty ösdürmek Türkmenistan döwletimiziň durmuşynyň möhüm ulgamlarynyň birine öwürüldi. Raýatlarymyzyň sagdyn bolmagy Watanymyzyň durmuş-ykdysady taýdan okgunly ösmeginiň, adamlaryň bagtyýar we abadan durmuşynyň möhüm şertidir. Şeýle bolansoň, Diýarymyzda halkymyzyň saglygy baradaky alada ileri tutulýan döwlet wezipeleriniň derejesine çykarylady. Saglygy goraýuş ulgamynyň özboluşly milli nusgasynyň döredilmegi bu wezipäniň üstünlikli çözüldändiginiň aýdyň subutnamasydyr. Gahryman Arkadagymyz tarapyndan işlenip düzülen «Saglyk» Döwlet maksatnamasyna laýyklykda, gysga döwürde ýurdumyza saglygy goraýuş edaralarynyň ençemesi guruldy. Bu saglygy goraýuş edaralarynda bagtyýar raýatlarymyzyň saglyklaryny berkitmekleri, şypaly dynç almaklary üçin halkara derejelerine laýyk gelýän ähli şertler döredildi. Gahryman Arkadagymyzyň «Türkmenistanyň dermanlyk ösümlikleri» atly köp tomly ylmy-ensiklopedik kitaby saglygy goraýuşda dürli keselleriň önüni almakda, bejermekde uly gollanmadyr. Bulardan başga-da, Gahryman Arkadagymyzyň ençeme eserlerinde türkmen tebigatynda ösýän ösümlikleriň, tebigy baýlyklaryň

ynsan saglygyna ýetirýän aýratyn peýdalary barada bellenişip geçilýär. Gahryman Arkadagymyzyň «Türkmenistan — melhemler mekany» atly kitabynda ýurdumyzyň halkara ölçeğindäki şypahanalar ülkesi hökmünde ägirt uly kuwwaty we mümkinçilikleri açylyp görkezilýär. Bu kitapda mineral suwlaryň, palçyklaryň, howanyň, şypahana bejergisiniň dürli usullarynyň adam bedenine ýetirýän täsiri barada gürrüň berilýär.

Hormatly Prezidentimiz: «Biz «Watan diňe halky bilen Watan-dyr! Döwlet diňe halky bilen döwletdir!» diýen ýörelgämiz esasynda milli saglygy goraýuş ulgamyny has-da döwrebaplaşdyrmak üçin önümizde täze, belent maksatlary goýýarys. Ata Watanymyza beýik söýgimiz, synmaz agzybirligimiz we jebisligimiz bilen bu ugurda giň möçberli, has ýokary wezipeleri durmuşa geçirmek arkaly gazanylan üstünlikleri berkidýäris» diýip, buýsanç bilen belläp geçýär. Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň bu ganatly jümleleri her bir ynsanyň ruhuny belende göterip, buýsançly başlaryny göge ýetirýär.

Ynsan saglygyny ähli zatdan ileri goýup, ýurduň saglygy goraýuş ulgamyny belent derejelere çykaran Gahryman Arkadagymyzyň hem-de hormatly Prezidentimiziň janlary sag, ömürleri uzak, belent başlary aman bolsun!

**Serdar ATAÝEW,  
Türkmenistanyň Döwlet gümrük gullugunyň  
harby gullukçysy, maýor.**

# MAGTYMGULY, HALK ÝADYNDAN AÝRYLMA

## ŞOTA RUSTAWELI

Şota Rustaweli gruzin halkynyň beýik şahyry, dünýä meşhurlygyny gazanan «Gaplaň derisine giren pälwan» atly epiki poemanyň awtorydyr.

Poema 1742 şygyr bendini özünde jemleýär. Gündogar halklarynyň dessanlaryndaky ýaly gyzykly kyssaly (epiki) wakany gürrüň berýän bu bentleriň her birinde halkyň asyrlardan, münýulyklardan aşyryp, nesilden-nesle geçirip gelýän çuňňur pelsepeli pikirleri jemlenendir.

Biz meşhur poemanyň patyşa Rostewane bilen gyzy Tinatiniň gaplaň derisine giren syrly pälwan hakynda aýdyşyklaryny öz içine alýan 109-njy bendinden — 121-nji bendine çenli bolan bölegi ujylara hödürleýäris.

**OKYJYLARA! Patyşa Rustewana goşunlarynyň arasynda peýda bolan nätanyş syrly pälwanyň kimdigini anyklap bilmändigi üçin gaýgy-alada edip otyrka, onuň huzuryna ýalňyz mirasdüşer şazada gyzy Tinatin gelýär we atasynyň keýpsiz halda oturanyny görüp, özüniň bu pursat gelmegini ýerliksiz bilip, dolanyp gaýdýar. Patyşa bu halaty hyzmatkärden sorap bilip, söýgüli gyzyna çaklykçy ugradýar.**

109

Şa emr etdi: «Takatym ýok. Bar, tizden ýetir gyzyma:  
Ömür örküm, göz guwanjym, nä dönüp gaýtdy yzyna?  
Gelsin, goý, köňlüm aramy, güýç-gurbat bolup dyzyma!  
Aýdam neçün gubar tutdy köňül, ýer galman dözüme».

110

Göwün goýup çaklyga Tinatin bir özi geldi,  
Jemaly misli dolan Aý, göýä bölüp çykan buldy.  
Şa bir öpüp diýdi: «Saýrak bilbilgöýäm şirin tilli,  
Neçün arzyma gelmegiňe çaklygym gerek boldy?»

111

Gyz dillendi: «Beýik şahym, siz gaýgyly-gamly zaman,  
Sizi görmäge het eden — takdyrdan hoş bolsun heman.  
Hasratyňyz Güni deşer, ýerde durmaz, gider asman,  
Aýgyt etmek ýagşy dälmi, ýöne köňli gubar basman?»

112

Şa diýdi: «Ýowuz takdyrdan bolsa-da köňülde dagym,  
Direlýän, huzurymda jemalyň arz eden çagyň.  
Sen tenekar, husnuň bile eredip köňlümde garym:  
Duýup dursaň-da, hasratym, ýalkaýaň, bagyrda bagym.





113

Ýigitler içre bir natuwan aklymy haýran eýledi.  
Husny-jemalynyň nury asman-pelekni boýlady.  
Ah çekdi, bilebilmedim, ne derdi köňlün eledi.  
Huzurma gelmeý, ýüwürdi, näge bir arzyn söýledi.

114

Atyn gamça basdy derhal, uzakdan meni saýgaryp,  
Tutmaga bir lek goşunym bilmedi tozun eýgerip.  
Göýä hajraw-jyn mysaly, ýol kesmeý gitdi öwrülip;  
Bilmedim, düýşümmi bu hal, galdym huşumdan aýrylyp.

115

Bu halata haýran boldum: kimdi ol gerçek — bilmedim;  
Misli gazaply tüweleý, ýygnyňm dargytdy, gülmedim,  
Yns kowmunda beýle halat... ömürbaky duş gelmedim...  
Hudaý tutdy, biçäre men, derde ulaşdym, ölmedim.

116

Berdigi datly nygmatlar boldy awuly zährimar,  
Gülki-şatlygy unuttym, bolup bu derde sezewar.  
Gam leşgeri goşun çekdi, gelmedi şatlyk beýewbar,  
Asyrlarda ýanyp gezmek, megerki, permanym bar».

117

Gyz dillendi: «Kyblam köňlün eýelän şeýtanmy-almý?  
Takdyrdan derdindigiňiz? Ýa Taňry penaňyz dälmi?  
Söýgä püre-pür nazarna sygdyryp ýurduň sag-solny,  
Ýagşyny uşk edene sütem-zor kylmak ýolmy?»

118

Eger şeýtan nesli bolsa, päl däl köňle melal almak.  
Ugur-utgasyz endişä başyň bulaşdyryp galmak?  
Ne peýda şatlykdan döňüp, aýy ýaşa bagryň dilmek?  
Päklenmek üçin lazymdyr ýagşylara doga kylmak.

119

Şalar şasy, mürewwet kyl, mähriban gunça-gülüňe:  
Ygtyýaryň hupbul watan, biserhet gözel iliňe!  
Goý, at goýup aň salsyntar ýurduň sagy hem soluna  
Ol birewniň dahyly ne hüýr, beşir, gulman guluna?

120

Egerki yns-jyns degil, bolsa ol birew bir adam,  
Uçrandyr hökman bir kese ýol-yzda uranda gadam.  
Egerki azm uran bolsa al-arwah, eýe-jyn bu dem,  
Onda kyblam dumanda ýör, seljermän ýakynam-ýadam».

121

Şa diňläp perzent sözlerin, atlandy göwün guşuna,  
Didaryň togap eýleýip, öpdä täch edip başyna,  
Diýdi: «Hökmany şeýderin, döneýin akyl-huşuňa.  
Ýalkar öň ýokdan bar eden hem gorag bolan daşyňa...»

**Terjime eden Şasenam AŞYROWA,  
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň  
sport žurnalistikasy hünäriniň talyby.**

# ESER

## HAKYNDÄ GYSGAÇA MAGLUMAT



Şota Rustaweliniň «Gaplaň derisine giren pälwan» atly poemasy XII asyryň ahylarynda ýazylan hasap edilýär. Ol «Rustaweliniň dörtlemesi» diýen täsin şygry düzüliş görnüşi we tehnikasy esasynda ýazylandyr.

Eseri emele getirýän 1742 bendiň her biri dört setiriniň hem birmeňzeş kapyýalaşýan (monorifma) görnüşinde düzüldir. Setirleriň her biri 16 bogundan emele gelip, epiki wakalary beýan etmegiň barşynda gruzin halkynyň asyrlardan, müňýyllyklardan dowam edip gelýän halk pelsepesini okyja ynandyryjy äheňde ýetirmäge hyzmat edipdir.

Poemadaky wakalar, adatça, dessançylyk, eposçylyk döplerinde bolşy ýaly, Hindistanda, Arabystanda we Gruziga topragynda bolup geçýär diýlip aýdylýar. Ýöne bu eser XII — XIII asyrlaryň sepgidinde şazenan Tamaryň (şany-na dessan bagyşlanan Dawud Sasunlynyň aýaly, şazenan Rusudanyň ejesi) baştutanlyk eden döwründe Gruzianyň ýeten gülläp ösüş derejesini beýan etmäge bagyşlanandyr.

# EKOLOGIÝA MEDENIÝETINI KEMALA GETIRMEK

✓ Hormatly Prezidentimiziň ynsanperwer çözümleri esasynda sagdyn ýaşauyşdurmuş şertini jemgyýete ornaşdyrmakda, türkmen halkynyň ruhy baýlygyny dünýä çykarmakda, dürli ýaşdaky raýatlaryň saglygyny berkitmekde ýurtda netijeli işler alnyp barýlýar. Türkmenistan Watanymyzda halkara ünlülerine laýyklykda zygiderli gurulýan ençeme bedenterbiýe we saglyk binalary, zamanabap sport we saglyk toplumlary ildeşlerimiziň zygiderli türgenleşýän ýerlerine öwrüldi. Paýtagtymyza «Olimpiýa» şäherçesiniň gurlup ulanylmaga berilmegi bilen, bu owadan künjekde ýurt we halkara derejesindäki ýaryşlaryň ençemesi geçirilýär.

Futbol, woleýbol, basketbol, hokkeý, welosiped ýaly sportuň meşhur ugurlary bilen ýaş nesillerimiz zygiderli meşgullanýarlar, türkmen türgenleriniň halkara ýaryşlaryna gatnaşmagyna giň mümkinçilikleriň döredilmegi netijesinde olar köpsanly baýrakly orunlara mynasyp bolýarlar. Türkmenistan häzirk wagtda dünýäde halkara derejesinde geçirilýän çempionatlaryň, sport ýaryşlarynyň ýurdy hökmünde şöhratlanýar. Merdana ata-babalarymyzyň asyrlarboýy ürelerinde ýaşadan arzuw-umytlary, erk-islegleri nesil dowamatynda sagdyn durmuşda, sagdyn jemgyýetde amala aşýdy. Türkmen halky bu gün bagtyýar ertirine

uzaýan ak ýoluny hormatly Prezidentimiziň sagdyn jemgyýetçilik ýörelgelerinde görýär we Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwrüniň sagdyn taglymatyna baş egýär. Halkymyz adalatyň we parasatyň dabaralanýan ýurdunda Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň daşyna has-da mäkäm jebisleşip, sagdyn jemgyýetçilik gurluşynyň aýdyň ýolundan bagtyýar geljege tarap aýgtyly gadamlar bilen öňe barýar.

Gahryman Arkadagymyz, Arkadagly Gahryman Serdarymyz tarapyndan açylyk sportuny ösdürmekde-de tutumly işler durmuşa geçirilýär. Muňa Türkmenistanda häzirk zaman talaplaryna, halkara ölçeglerine doly laýyk gelýän açylyk sport toplumlarynyň ençemesiniň gurulmagyny, ýylyň-ýylyna türkmen bedewleriniň gözelligi bäsleşikleriniň, halkara sergi-ýarmarkalarynyň, halkara maslahatlarynyň geçirilmegini, Polatly, Ýanardag, Akhan ýaly meşhur türkmen atlarynyň heýkelleriniň dikeldilmegini mysal edip görkezmek bolar.

«Adam üçin iň möhüm zat onuň saglygydyr. Saglyk — bu ruhbelentlik, dünýäde iň uly baýlyk, tükeniksiz hazynadyr. «Saglyk» Döwlet maksatnamasyna laýyklykda, ýurdumyzyň ähli sebitlerinde häzirk zaman saglygy goraýuş edaralary, kliniki we ulmy-kliniki merkezleri bina edildi» diýip,

Gahryman Arkadagymyz belleýär. Gahryman Arkadagymyzyň başyny başlan beýik işleriniň Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň baştutanlygynda üstünlikli durmuşa geçirilmegi netijesinde eziz Watanymyz ösüşleriň aýdyň ýolundan röwşen geljegine barýar.

**Bazargeldi KOÇIÝEW,**  
**Türkmenistanyň Döwlet energetika institutunyň mugallymy.**



## TÄSINLIKLER DÜNÝÄSINE SYÝAHAT

### MEŞHUR MUZEÝ

Hytaý Halk Respublikasynyň Pekin şäherinde ýerleşýän «Köşk» muzeýi 1406 — 1420-nji ýyllar aralygynda gurulýar. Bina ilki şalara niýetlenen köşk bolup, soňra 1925-nji ýylda muzeý hökmünde halk köpçüligi üçin gapysyny giňden açýar. Muzeýiň umumy tutýan meýdany 720 000 inedördül metre deň bolup, uzynlygy 961 metre we ini 760 metre barabardyr. Bu ýerde sungat eserleri bilen birlikde, imperiýa kazyýetiniň eserleriniň hem ençemesi saklanýlýar. Şeýle-de, şa maşgalasynyň we köşgüň gündelik durmuşda ulanylan zatlarynyň bu ýerde ýerleşdirilmegi muzeýiň ähmiýetini has-da artdyrýar.

### KÖPUGURLY DESGA

✓ Russiýa Federasiýasynyň Sankt-Peterburg şäherinde ýerleşýän «Lakta» merkezi 2019-njy ýylda açylyp ulanylmaga berildi. Jemgyýetçilik desgalaryny, sport we saglyk merkezlerini, birnäçe ofisleri öz içine alýan bina 87 gatdan ybaratdyr. Beýikligi boýunça Russiýa Federasiýasynda ilkinji, dünýäde on altynjy ýerde durýan ajaýyp binanyň beýikligi 462 metre barabardyr. Köpugurlu binanyň binagäri ussat Tony Kettledir.

### ÄPET MUZEÝ

✓ Parižiň merkezinde ýerleşýän «Luwr» muzeýi diňe bir dünýäniň iň uly muzeýi bolman, eýsem, fransuz şalarynyň köşgi we binagärlilik

ýadygärligi hökmünde hem meşhurdyr. Bu köşk 1793-nji ýylyň 10-njy awgustynda açylyp we häzirk wagtda bu ýerde, takmynan, 400 müň sany eksponat bolup, olary synlap çykmak üçin hem birnäçe aý gerek bolýar. Iň uly muzeý hökmünde Ginnesiň Bütindünýä rekordlar kitabyna giren «Luwr» 73 müň inedördül metre golaý sergi meýdançasyna bar. Piramida şekilindäki bu muzeý dünýäde belli birnäçe sungat eserlerini özünde saklaýar, muňa mysal edip, «Mona Liza», «Napoleona täç geýdirilmegi» ýaly suratlary we «Regent almazyny» aýtmak bolar.

### IŇ UZYN ŞAYOL

✓ Pan-Amerikan şayoly Amerikanyň içi bilen uzalyp gidýän, umumy uzynlygy, takmynan, 30 müň kilometre deň bolan dünýäniň iň uzyn şayoly hökmünde Ginnesiň Bütindünýä rekordlar kitabyna orun aldy. Alýaskadan Argentinanyň günorta künjegine çenli birnäçe gür bagly tokaýlary, gurak çölleri we şäherleri öz içine alýan bu ýoluň gurluşygy 1963-nji ýylda tamamlanýar. Dünýäde belli bu şayoluň gurluşygyny şol wagtlar Argentina, Boliviýa, Kanada, Çili, Kolumbiýa, El Salvador, Meksika, Panama, Peru we ABŞ ýaly birnäçe döwletler makullady.

**Taýýarlan Nurşat SÄHEDOWA,**  
**Türkmenistanyň Döwlet energetika institutunyň mugallymy.**

**Esaslandyryjysy — Türkmenistanyň Bedenterbiýe we sport baradaky döwlet komiteti**

**«7/24.tm» — «Türkmenistan Sport» halkara žurnalynyň hepdelik elektron goşundysy.**

**Salgysy: Aşgabat, Saparmyrat Türkmenbaşy şaýoly, 54.**

**Telefon: +99312 22-81-38**

**Faks: +99312 22-77-03**

**e-mail: turkmenistansport@sanly.tm**

**A-114897**

**Žurnaly elektron görnüşde «turkmenmetbugat.gov.tm» internet sahypasyndan hem-de «Türkmenmetbugat» mobil goşundysyndan okap bilersiňiz.**

**Hojaberdi Apbaýewiň ýolbaşçylygyndaky «Türkmenistan Sport» halkara žurnalynyň döredijilik topary tarapyndan taýýarlanlydy.**

**1-nji sahabnyň bezegini ýerine ýetiren Abdýrahman ROWŞENOW.**

# ТОЛЬКО О ДОЛГОЖИТЕЛЯХ

## С КАКОГО ВОЗРАСТА ЧЕЛОВЕК СЧИТАЕТСЯ ПОЖИЛЫМ, РАССКАЗАЛА ЭКСПЕРТ

✓ Когда человека можно причислить к пожилому возрасту, рассказала заместитель начальника Псковского госпиталя для ветеранов войн Маргарита Жукова в эфире программы «Анамнез» на радиостанции «Серебряный дождь» в Пскове.

«Темп старения у каждого свой. Существует много причин: в первую очередь это генетика, образ жизни, характер работы, которую выполняет человек всю свою жизнь. Бывает, что уже в 40 лет человек начинает стареть, бывает он и в 75 чувствует себя совершенно здоровым, и он действительно им является», — отметила Маргарита Жукова.

Также она добавила, что люди старше 60 лет будучи считаются пожилыми.

## 95-ЛЕТНИЙ ЖИТЕЛЬ УСТЬ-КАМЕНОГОРСКА ПОДЕЛИЛСЯ СЕКРЕТОМ ДОЛГОЛЕТИЯ И СЧАСТЬЯ

✓ Чтобы жизнь была замечательной — ее нужно замечать. Павел Кулешов всегда видел красивые детали — даже в грязных корягах. Он знал, что в умелых руках они превратятся в изысканные сувениры и предметы интерьера. В его квартире много картин, часов и фигур из корней деревьев, а люстры сделаны из веток ивы. В сентябре Павлу Кулешову исполнилось 95 лет, передает UK-news.kz.

Павел Кулешов — сын казака, родился в станице Алтайского края. Когда началась война, Павлу было 12 лет. Он работал на конном дворе, возил сено. При распределении лошадей ему дали самую строптивую кобылу: с ней никто не мог сладить, а Павел нашел общий язык.

Потом парень трудился в кузнице, на руднике. После войны Павел Савельевич женился, родились дети. Мужчине было уже за 30, когда он решил получить образование.

Много лет Павел Савельевич был электриком на ТМК. Однако и здесь не обходилось без творчества. Мужчину часто рисовал стенгазеты и плакаты по заданию руководства.

Позже Павел Савельевич увлекся корнепластиком — стал создавать из

коряг, корней деревьев и кустарников настоящие шедевры.

Про таких людей, как Павел Савельевич, говорят — рукастый. Умелые руки везде найдут себе работу.

В его квартире много часов и всегда жили животные. Пока дети росли, кто только не обитал — голубь со сломанной лапкой, филин, рыбки. Кошки были в доме абсолютно всегда.

— В чем секрет долголетия? Не знаю, — улыбается 95-летний Павел Савельевич. — Мне кажется, что тот, кто не любит животных, природу — долго не проживет. Также продлевают жизнь творчество и умение что-то мастерить своими руками. В этом радость, удовольствие и простое житейское счастье.

## СЕКРЕТ ДОЛГОЛЕТИЯ ЯПОНЦЕВ: ЧТО ОНИ ЕДЯТ НА ЗАВТРАК

✓ Японские женщины уже 25 лет удерживают лидерство по продолжительности жизни — в среднем 86,4 года. Это связано с их здоровым питанием, которое помогает им сохранять молодость и жизненные силы, пишет РБК-Украина.

### Как питаются японки?

Существует миф, что японцы едят только суши. На самом деле их рацион богат и разнообразен. Основу составляют рыба, овощи, водоросли, соя, рис, фрукты и зеленый чай. Японская диета сбалансирована и практически лишена высококалорийных продуктов. Важное место занимают свежие сезонные ингредиенты.

Зимой они отдают предпочтение мясу и горячим супам, а летом — холодным блюдам, таким как морепродукты, салаты и рамен. Японцы готовят пищу на пару, тушат, жарят с минимальным количеством масла. Такой способ сохраняет питательные свойства продуктов.

Специи используются осторожно, чтобы еда была легкой для пищеварения. Важна простота и естественный вкус блюд.

### Японский завтрак

В Японии завтрак — главный прием пищи. Он включает несколько блюд: рыбу, рис, омлет, мисо-суп, зелень и водоросли. Основой часто служат зеленый чай и мисо-суп с тофу. Хотя порции небольшие, они покрывают суточную потребность в минералах и витаминах.

Десерты в Японии редкость, и они значительно менее сладкие, чем привычные

на Западе. Например, популярные рисовые сладости моти содержат минимум сахара и жира.

Этот подход к питанию помогает поддерживать здоровье и долголетие, что делает японскую диету уникальной среди других мировых кухонь.



## ЧЕМ ЗАНИМАЮТСЯ ПОЖИЛЫЕ ЛЮДИ В БЕЛАРУСИ?

✓ Ежегодно 1 октября во всем мире отмечается Международный день пожилых людей. «Белстат» поделился статистикой, сколько в стране пожилых людей, и чем они занимаются.

На 1 января 2024 года в республике проживало 1 миллион 573,6 тысяч человек старше 65 лет.

Большинство белорусских граждан пенсионного возраста — 72,8% — проживает в городах, а количество сельского населения составляет 27,2%.

Почти каждый шестой (14,9%) участник волонтерского движения — это люди в возрасте 60-74 лет. При этом 66,7% пожилых волонтеров занимаются помощью животным, социальной работой — 11,4%, а участвуют в работе общественных и религиозных организаций — 9,8% пожилых волонтеров.

При этом оказалось, что более четверти всех пожилых белорусов (27,4%) занимаются спортом и физкультурой, при этом предпочитают делать это самостоятельно, а не посещать спецклубы. И из них 71,7% занимаются спортом более 4 раз в неделю.

Больше половины пожилых белорусов (61,9%) имеют доступ в интернет. Из них 73,4% выходят в сеть ежедневно. В интернете пожилые белорусы предпочитают общаться, смотреть фильмы, читать и искать информацию о товарах и услугах.

Подготовлено по материалам интернет-изданий.

# ŽURNALYŇ TÄZE SANY TAÝÝARLANLYDY



✓ Mälim bolşy ýaly, Berkarar döwletiň täze eýgämyň Galkynyşy döwründe Gahryman Arkadagymyzyň başyny başlan belent özgertmeleri Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň baştutanlygynda täze ösüş tapgyrlaryna çykyar. Döwletimiziň sport syýasaty, sport diplomatiýasy babatda amala aşyrylýan beýik özgertmeler we ösüşler dünýä jemgyýetçiliginiň ünsüni özüne çekip, sport janköýerleriniň buýsançlaryny artdyrýar.

Jemgyýetde sagdyn durmuş ýörelgelerini ornaşdyrmak, ilaty, hususan-da, ösüp geljän ýaş nesilleri köpçülikleýin bedenterbiýä çekmek bilen bagly alnyp barylýan zygýiderli işler bilen bir wagtda bu ugurda alnyp barylýan işleri wagyz etmek aýratyn ähmiýete eýe bolýar. Türkmenistanyň Bedenterbiýe we sport baradaky döwlet komitetiniň 3 aýda bir gezek neşir edilýän «Türkmenistan Sport» halkara žurnaly öz sahypalarynda Gahryman Arkadagymyzyň başlangyçlary, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň taýsyz tagallary esasynda ösýän, özgerýän, ösüşleriň täze başgançaklaryna çykyan milli sport ulgamymyz, türkmen türgenlerimiziň halkara derejeli iri sport bäsleşiklerinde gazanýan ýokary netijeleri barada gyzykly, özüne çekiji habarlary, makalalary ýerleşdirmek bilen, okyjylaryň gyzgyn söýgüsine, çuňňur gyzyklanmalaryna mynasyp boýar.

«Türkmenistan Sport» halkara žurnalyňyň «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýylynda çapdan çykan 3-nji sanýnda hem ýurdumyzyň jemgyýetçilik-syýasy

durmuşynda bolup geçen möhüm-wakalara, Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň gatnaşmagynda geçirilen iri döwlet we halkara çärelerine bagyşlanan habarlardyr makalalardan başlap, milli sportumyz we onuň bilen bagly bolup geçen täzeliklere, habarlara, çeper-publisistik makalalardyr oçerklere giň orun berlipdir.

Žurnalyň başky sahypalarynda sentýabr aýynda giňden bellenilip geçilen mukaddes Garaşsyzlygymyzyň şanly 33 ýyllyk baýramçylygynyň paýtagtymyza we welaýatlarymyzda giň toý dabaralaryna besleniş, Garaşsyzlygymyzyň çuňňur many-mazmuny hakynda çykyşlar, makalalar, seslenmeler giň orun eýeläpdir. Mukaddes Garaşsyzlygymyzyň ýyllary içinde ýurdumyzda jemgyýet bitewüligini, agzybirligini, jebisligini gazanmak, demokratiýany, halk häkimiýetligini berkitmek babatda dünýä nusgalyk işler amala aşyryldy. Gahryman Arkadagymyzyň pähim-paýhasly başlangyçlary bilen döredilen Türkmenistanyň Halk Maslahaty bu ugurda durmuşa geçirilen beýik işleriň iň naýbaşysydyr diýip aýtmak bolar. Žurnalyň täze sanýnda mukaddes Garaşsyzlyk toýumyzyň öňüsyraýynda Gahryman Arkadagymyzyň başlyklyk etmeginde geçirilen Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň nobatdaky mejlisi, onda öňe sürülen meseleler, kabul edilen döwletli çözügütler, mejlisiň işine hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedowyň gatnaşmagy we çuňňur many-mazmunly çykyşy barada giňişleýin habarlar, makalalar ýerleşdirilipdir.

Žurnalyň bütin süňňüni sagdyn durmuş ýörelgesine eýermegiň, hereketde bolma-

gyň peýdasý, ýurdumyzda bedenterbiýäniň we sportuň ösüşi, milli türgenlerimiziň döwlet, sebit we halkara serejelerinde guralan sport bäsleşiklerinde üstünlikli çykyşlary, bedenterbiýäni we sporty hünär hem-de kär hökmünde saýlap alan ýaşlaryň ilkinji netijeleri, «Awaza» milli syýahatçylyk zolagy, Arkadag şäheri barada gyzykly maglumatlar düzýär. Bu maglumatlaryň žurnalyň redaksiýasynyň tehniki döredijilik işgärleriniň yhlasy, zehini, çeper göz öňüne getirmeleri esasynda taýýarlanýan dürli fotoşekilleriň, fotokollažlaryň bezeği bilen ýerine ýetirilmegi žurnalyň has hem özüneçekiji bolup çykmagyna ýardam edipdir.

Okyjylar şeýle hem aýry-aýry sport görnüşleriniň, sport enjamlarynyň we esbaplaryň ýüze çykyş, ösüş taryhy bilen bagly özlerini gyzyklandyrýan sowallaryň köpüsine «Türkmenistan Sport» žurnalyňyň şu gezekki sanýndan jogaplary tapyp bilerler. «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýylymyz, şeýle hem dana akyldarymyzyň 300 ýyllyk toýy bilen bagly gyzykly ylmy-edebi çykyşlar, ýurdumyzda ýokary depginde öňe barýan sport ulgamymyz bilen egin deňläp ösýän sport žurnalistikasyň özüne hünär edip saýlap alan Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutunyň sport žurnalistikasy hünäriň talyplarynyň döredijilikde öňe ädýän şowly ädimlerine şaýatlyk edýän habarlar, makalalar, oçerkler hem žurnalyň many-mazmunny baýlaşdyrmaga hyzmat edipdir.

«Türkmenistan Sport» žurnalyny okamaga howlугyň!